1/2019 • ROČNÍK L

ŽIVÉ SLOVO

Co vlastně řekl Bůh z hořícího keře?

Slávnostné otvorenie zborového domu v Trenčíne

10 let Fusionu

Téma čísla: **Naozaj povedal Boh?**

10 let Fusionu
Cesta mladých do církve

Začátkem března proběhla oslava desetiletého výročí vzniku Fusionu v České republice. Akce proběhla v ostravském kulturním centru Cooltour. Setkání bylo určeno pro podporovatele, kteří modlitebně nebo finančně podporují Fusion a pracovníky, kteří v tomto projektu pracují. Také byly pozvány všechny Fusiony z České republiky. Akce byla určena i pro ty, kteří nijak nejsou s Fusionem spojeni a jsou jenom zvědaví, protože je tento projekt zajímá. Fusion je název či značka pro moderní pěvecké sbory s kapelou, které už 10 let přivádějí mladé lidi do církve. Jedná se o otevřený rock-popový pěvecký sbor pro každého ve věku od 13 do 20 let. V České republice je Fusion zastřešován Křesťanskou akademií mladých. Během zkoušek studenti zpívají, učí se hrát na hudební nástroje, tančit, dirigovat a také slyší krátká zamyšlení. O prázdninách studenti jezdí na letní Fusion kempy, turné apod.

20 Fusionů v České republice a dalších 30 v Evropě

Fusion vznikl v roce 2009 v České republice. Od té doby ovlivnil životy tisíců mladých lidí na 20 místech v České republice a na dalších 30 místech v Evropě. U zrodu Fusion v ČR stáli Terry English a Milan Szturc. *„Říká se, že někdo je jako ryba ve vodě. Já jsem ta ryba, Fusion je pro mě voda. Je to prostředí, kde můžu nejvíce vyjádřit sám sebe, svoje srdce, co mě baví, co mi dává smysl a co přináší nějaké výsledky."* říká Milan Szturc, jeden ze zakladatelů Fusion.

Díky Fusionu poznali lépe sebe i Boha

Na oslavě účastníci zhlédli krátká videa s osobními příběhy studentů, kterým Fusion změnil život. Když jsme se zeptali konkrétních lidí, co pro ně Fusion znamená, dostali jsme tyto odpovědi: dobrá přátelství, dobrá komunita lidí, místo, kam může každý zapadnout, komunita, která mi změnila život, rodina, naděje k lepšímu životu, místo, kam chodím strašně rád a kde se schází úplně jiní lidé, všichni si tam rozumí, mladí lidé, kteří jsou spolu rádi a rádi něco tvoří, přes Fusion jsem poznal(a) Boha.

Na oslavě měli účastníci akce možnost nahlédnout do historie Fusionu, slyšet krátká vyjádření vedoucích z každého Fusionu, zakoupit si kávu, trička a další reklamní předměty, a především vyjádřit vděčnost Bohu v písních nebo modlitbách.

Celonárodní sbírka a pozvánka rodičům

Proběhla také celonárodní sbírka na podporu a rozvoj *Fusion Czech.* Oslava dále pokračovala velkolepým koncertem Fusion Havířov, tombolou s hodnotnými dary a byla uzavřena plesem pro rodiče havířovského Fusion.

Setkání jedné rozmanité komunity

Na oslavu desetiletého výročí Fusionu jsem byl vyslán spolu s další členkou vedoucího týmu našeho těšínského Fusionu. Měl jsem možnost se setkal s lidmi ze všech koutů republiky, které bych nijak spolu nespojil, protože jsem je sice znal, ale každého z jiné oblasti práce. Fusion dokázal tyto lidi přivést na jedno místo a propojit je v jednu komunitu.

Uprostřed Terry English, vpravo Milan Szturz

Přirozený prostor ke sdílení víry

Pro mě to byl velmi zvláštní zážitek, a já i díky tomu vidím, jak Fusion nejenže spojuje nevěřící lidi s církví, ale propojuje také jednotlivé církve a lidi v nich. Jsem rád, že v naší církvi Fusion funguje. Je to místo, kde přirozeně přicházíme do styku s mnoha mladými lidmi, kteří by na žádné křesťanské setkání nikdy nepřišli. Máme možnost s nimi vést rozhovory a mluvit o naší víře, která prostupuje naše životy.

Ohlédnutí za třemi roky práce

Fusion přivedl do naší mládeže kolem 20 lidí, 12 v ní zůstalo a uvěřilo, s mnohými jsme stále v kontaktu. Tři z těchto mladých lidí, kteří přišli z Fusionu do mládeže a uvěřili, jsou nyní ve vedoucím týmu mládeže. Moderní pěvecký sbor se tak stal prostředím, které spojuje naši mládež se světem. Lidi, které potkáme na jiných kontaktních aktivitách, jež pořádáme, jsou automaticky vtaženi a zapojeni do této komunity. Vzniká tak přirozené prostředí k utváření přátelství, vnášení světla a hodnotové orientace do životů mladých lidí. Pomáháme jim přijít blíže k Bohu, najít v církvi své místo a domov, ale hlavně najít ve svém životě Pána Boha.

Jsem moc vděčný za Fusion v naší církvi. Vidím, že to je nástroj, který si Bůh používá, a to nejen v Českém Těšíně, nýbrž na mnoha dalších místech České republiky, ale i Evropy.

Jakub Pípal

spolu s manželkou Noemi vychovávají dceru Elianu, vedoucí mládeže v Křesťanském sboru Č. Těšín

obsah

Aktualita

Deset let Fusionu 2

Úvodník

Naozaj hovorí Boh? 4

Úvahy k téme

Tohle Ježíš jistě neřekl 5

Boh to naozaj povedal 6

Na ceste za múdrosťou. 8

Opravdu to Bůh tak myslí? 10

Reflexe doby

Zastavení v době, která je k nezastavení 13

Recenze

Tajemství zjevená Církvi 14

Svět, ve kterém žijeme. 14

Poezie

Muž a žena. 15

Recenzia

Důvěra Bohu 16

Glosa

Vstupné do Božího království 17

Príbehy z histórie kresťanstva

Americká kolónia 18

Recenze

Parabible. 20

Čas objať sa 21

Úvaha

Co by se stalo, kdyby neexistovala pravda? 22

Biblické úvahy k téme

Nie je jedno 24

Hlas z nebe byl hlasem Božím 25

Co vlastně řekl Bůh z hořícího keře?. 26

Křesťanský život

Opravdový zájem o lidi 29

Biblický výklad

Zjevení (13. díl). 30

Křesťanský život

Přemýšlení o učení církve (5. díl). 32

Představujeme

Slávnostné otvorenie zborového domu v Trenčíne 34

Poézia

Zostaňme v škole apoštolov 36

Téma příštího čísla:

KŘESŤAN A SINGLE

Články k tématu příštího čísla, jakož i další příspěvky zasílejte do konce května/mája 2019 na adresu odpovědného redaktora. Děkujeme. Zároveň se omlouváme za pozdní vydání 4. čísla. Redakce.

Naozaj hovorí BOH?

Astronómka Jocelyn Bell, pracujúca pri rádioteleskope, zachytila v novembri 1967 zvláštny signál, prichádzajúci z hlbín vesmíru. Periodicky sa opakoval s veľkou presnosťou s periódou o niečo väčšou ako jedna sekunda. Ako vysvetliť pôvod takého vesmírneho „časového znamenia"? Nejaký čas po objave bol tento fenomén označovaný LGM-1 (Little Green Man – Zelený mužíček, žartovné označenie pre mimozemšťana). Nakoniec to až také vážne nebolo, žiadny signál inteligentných bytostí z vesmíru sa nekonal. Pani Bellová objavila pulzar – rotujúcu neutrónovú hviezdu.

Ale predstavte si tú senzáciu, keby sa naozaj potvrdilo, že vo vesmíre nie sme sami, že nejaká iná civilizácia smerom k nám vysiela signály! Hneď by sme chceli vedieť, kto sú, akí sú, čo o nás vedia, aké s nami majú úmysly... Hoci je pravdepodobnosť takého objavu mizivo malá, vedci a nadšenci vynakladajú veľké prostriedky na projekt SETI – hľadanie mimozemských civilizácií.

A skutočnosť je pritom ešte dramatickejšia. Nie nejakí naši vesmírni susedia, ale sám Autor vesmíru tu je a prihovára sa nám! Stvoril nás na svoj obraz, aby s nami mohol mať vzťah. Ak prvá vec, čo nám o Ňom jeho slovo, Biblia, povie, je to, že je Stvoriteľ (***Na počiatku Boh stvoril***...), hneď druhá je, že je Komunikátor (***A Boh povedal***...).

So svojím stvorením vstúpil do dialógu. Povedal človeku, čo s ním zamýšľa, aké miesto mu dáva, čo má a čo nemá robiť. Na druhej strane nepriateľ je rušiteľ komunikácie. Zasieva pochybnosť. Pýta sa: ***„Či naozaj povedal Boh...?"*** A hoci človek uveril nepriateľovi, Boh hovoriť neprestal. Dodnes. Stojí nám to zato, aby sme načúvali? Položme si niekoľko otázok.

Čakám, že Boh bude hovoriť aj ku mne? Stojím o počutie Jeho slova? Vezmem do ruky Bibliu? V zhromaždení čakám na Jeho oslovenie, nielen na slová kazateľa? Pri modlitbe zastanem, aby som vnímal, či mi chce niečo povedať? Diabol sa ma bude snažiť rozptýliť, upútať niečím iným, zavaliť robotou a podnetmi. Ak chcem počuť Boží hlas, chce to čas. Chce to stíšenie.

Keď Boh hovorí, počujem a rozumiem Jeho reč? Premýšľam nad tým, čo čítam? Študujem Božie Slovo s cieľom porozumieť mu? Učím sa vnímať zmysel aj pri ťažšie zrozumiteľných textoch, napríklad starozmluvných proroctvách? Pokušiteľ mi možno povie, že je to strata času, že by som mal radšej robiť niečo „praktické". Ale vynaložené úsilie sa vypláca. Dá sa to naučiť ako mnoho vecí, s ktorými sme sa nenarodili, ale teraz ich robíme ako nič.

Keď rozumiem, čo mi Boh hovorí, vezmem Ho za slovo? Keď je to zjavená pravda, zapamätám si ju? Keď je to zasľúbenie, spoľahnem sa naň a poďakujem? Keď je to príkaz, poslúchnem? Apoštol Jakub varuje, aby sme neboli len poslucháčmi slova, ale aj činiteľmi. Keď sa had pýta: „Či naozaj povedal Boh...?" treba sa mať na pozore, pokračovanie príbehu už poznáme!

A keď viem, akou hodnotou je Božia reč ku mne, podám to ďalej? Pavol píše Korinťanom: „Uveril som, preto som hovoril – aj my veríme, preto aj hovoríme." Podeľme sa aj my s tým, čo sme prijali.

Milí čitatelia, nech Vás aj toto číslo Živého slova povzbudí počúvať, pochopiť a prežiť.

Peter Kozár

Starší Kresťanského zboru v Bratislave-Rači, žije a pracuje v Kresťanskom centre Berea v Modre s manželkou Monikou a dvoma deťmi.

ŽIVÉ SLOVO

Vydávají
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno–Židenice, www.ziveslovo.cz

Odpovědný redaktor, správa inzerce a adresa české redakce
Jaromír Andrýsek, Okrajová 3,
737 01 Český Těšín
tel.: +420 776 737 282
e-mail: ja.andrysek@gmail.com

Adresa slovenskej redakcie
Peter Kozár, Okružná 3190,
900 01 Modra
tel.: +421 908 390 753
e-mail: pkozar@berea.sk

Redakční rada
Jaromír Andrýsek, Jana Čížová, Peter Kozár, Michal Mrozek, Tomáš Pala, Ondřej Šimik, Jan Vopalecký, Ľubomír Vyhnánek, Irena Zemanová

Grafická úprava a tisk
Gedeon Koukol, Ostravská 130,
735 62 Český Těšín - Mosty

Jazyková korektura
Ivo Štěrba st.

Administrace a expedice pro ČR
Daniel a Daniela Mrozkovi
tel: +420 737 255 932 a 732 657 842
e-mail: mrozek.dany@gmail.com
mrozkova.daniela@seznam.cz
Robert a Simona Brožkovi
tel: +420 605 870 575
Křesťanský sbor Český Těšín
Slezská 874, 737 01 Český Těšín

Administrácia a expedícia pre SR
Bohuslav Javor, Kresťanské centrum Berea,
Okružná 3190, 900 01 Modra
tel.: +421 905 249 379
e-mail: javor@berea.sk
IBAN SK55 1100 0000 0026 2901 0205

Platby a dobrovolné příspěvky
Křesťanské sbory, Šámalova 3915/15a
615 00 Brno-Židenice
Fio banka, pobočka Český Těšín
Číslo účtu: 2300709184 / 2010

Předplatné v České republice
ČR: na celý rok 220 Kč + poštovné 96 Kč
Zahraničí: + poštovné jedné zásilky 91 Kč

Predplatné na Slovensku
na celý rok 7,8 € + poštovné 3,2 €
jednotlivé čísla 1,95 € + poštovné 0,8 €
Předplatné na další období končí jen písemným či telefonickým odhlášením v administraci.
Časopis vychází čtyřikrát do roka.
Registrační číslo MK ČR 6480
ISSN 1210–6526

Fota na obálce:
JUDr. Michaela Kalová

Tohle Ježíš jistě neřekl!

„Tohle přece do evangelia nepatří, to si děláš legraci," povídá Tonda kamarádovi. „No a jak podle tebe Bůh mluví?" V Lukášově evangeliu právě narazili na kontroverzní podobenství o nepoctivém správci (Lk 16,1-9) a padla otázka: Jak tenhle příběh mohl Ježíše vůbec napadnout? Zřejmě si dělal legraci, ten jeho závěr je naprosto nesmyslný. Možná bychom spíše mohli tento úsek nazvat: „O šíleném boháči." Proč?

V příběhu jde o nepoctivého ekonoma, v původním textu se skutečně vyskytuje řecký výraz *oikonomos*. Správce si po zjištění, že o jeho služby už nebude zájem, protože zpronevěřil něco ze svěřeného majetku, opět nějaké peníze ulil. Tentokrát však ne pro sebe, ale pro dlužníky svého pána. Jednomu skrouhl dluh na polovic a druhému na 80 %. A co na tohle jednání říká v podobenství jeho pán? Pochválil ho, že jednal prozíravě a že myslel na zadní vrátka, tedy na dobu, kdy už definitivně bude z práce vyhozen. Chápete to? Vlastník ho ještě pochválil!

Nedává nám postoj vlastníka smysl? Přece víme o tom, že bohatší lidé jsou bohatší povětšinou právě díky tomu, že si pečlivě své bohatství hlídají. Počítají každou korunu. A tady máme boháče, kterému majetek uniká mezi prsty již delší dobu, a když už na to přijde, nechá tomu zloději dostatek prostoru, aby mu z majetku vyvedl další prostředky. S takovým přístupem asi nebude bohatý dlouho. Anebo je tak pohádkově bohatý, že to ani nepocítil? K tomu nic bližšího nevíme.

Někteří vykladači se s tímto podobenstvím vypořádali krátkým zhodnocením. Jde prý o falzifikát, pozdější vložení textu, zřejmě z apokryfních evangelií. A proto se tomu nemusí věnovat. Podle nich to není autentické Ježíšovo podobenství... Většina znalců jej nicméně právě kvůli jeho kontroverznímu pohledu bere vážně. Pokud je něco na první pohled nesrozumitelné, ne nutně to znamená, že to tam nepatří nebo že to tam nikdy nemělo být. Naopak, jeden z testů pravosti či originality je právě ona obtížná srozumitelnost textu. Jinými slovy, nesrozumitelnost ve většině případů znamená, že jde o původní verzi.

Nedozvídáme se tedy nic o tom, co je to za pána, a to je myslím klíčová záležitost. Kdo je bohatší, než samotný Bůh? Vždyť slovo „bohatství" je od slova „Bůh" odvozeno. Bohatství je plnost všeho, naprostý dostatek. Co kdyby tento boháč z našeho podobenství měl charitu v popisu práce? Poskytnout milosrdenství v hojné míře? I to je přece charakteristika křesťanského Boha. Pak by mohl pochválit někoho, kdo milosrdenství, byť svým způsobem, dělá též. Tento motiv pak souzní s hlavním poselstvím Pána Ježíše, totiž s příchodem Božího království. S Ježíšem přichází milost v plné míře, každý kristovec to dosvědčí.

Můžeme také přemýšlet o umístění tohoto podobenství mezi jinými podobenstvími a výroky. Předchozí kapitola Lukášova evangelia přináší dojímavý příběh marnotratného syna. I tam se řeší majetek a vztah k němu. Za naším podobenstvím je pak další jedinečný příběh, „o boháči a Lazarovi". Zatímco náš příběh by mohl být také nazván: „o milosrdném boháči", druhé podobenství v téže kapitole by se bezpochyby dalo nadepsat „o nemilosrdném boháči". Kontrast chování těchto dvou pánů je do očí bijící. Mezi tato podobenství vložil Lukáš krátké výpovědi týkající se převážně majetku. Je zřejmé, že Lukáš do této části evangelia soustředil Ježíšovy názory na majetek a vztah k němu.

Naše podobenství je v závěru velmi kontroverzní (Lk 16,9 ČEP): *„I nespravedlivým mamonem si můžete získat přátele. Až majetek pomine, budete přijati do věčných příbytků."* Zajímavěji pak vyznívá překlad Slovo na cestu (16,9): *„Na penězích lpí hodně špíny a jednou úplně ztratí hodnotu. Jestliže však jimi někomu pomůžete, proměníte je na lásku, se kterou se sejdete na věčnosti."* Některý vykladač by mohl říct, že nás tato výpověď vybízí k tomu, abychom kradli a nakradené věnovali charitě. Ne, krádež je odsouzena a defraudant ztrácí svou práci. Ukazuje to spíše na neutrální charakter peněz, které stejně jako všechny ostatní nástroje, mohou být použity k dobrému či ke zlému. „Používejme je k dobrému," to je výrok Pána Ježíše.

Jaká by tedy mohla být aplikace pro dnešek? Tehdejší doba byla dobou chudiny. Nůžky rozevřené mezi velmi silnou vrstvou chudých a poměrně malým množstvím bohatých byly rozevřené doširoka. Střední vrstva nebyla tak početná, jako je dnes. Máme se v 21. století dobře, ale málokdo si přizná, že je bohatý. Jsme vedeni k tomu, abychom svůj luxus stále zvedali. Abychom si vlastní bohatství nepřiznali. Reklama působí podprahově a je velmi silná ve svém vlivu. Pán Bůh nás ale vybízí k tomu, abychom dali zcela jasně a jednoznačně najevo, že nám záleží na milosrdenství více než na vlastním luxusu. Velké svědectví je už jen to, když dáváme pravidelné desátky a jsme ochotni pustit nějaký obnos peněz (nebo jiný majetek) pro přátele a obecně pro ty, kteří nutně podporu potřebují. Skutky hovoří silněji než slova. Naopak, naše lpění na majetku také o něčem svědčí.

„Víš ty co, když o tom trochu více přemýšlím, pak i kontroverzní texty mohou dávat nějaký smysl..." uzavírá debatu Jarda. Pán Bůh k nám hovoří i texty, které nám třeba dnes nepřijdou srozumitelné. Nelámejme nad nimi hůl. Modleme se, aby nám Bůh ukázal v pravý čas, co nám skrze ně chce sdělit.

MICHAL MROZEK

Boh to naozaj povedal a tak sa stalo

Dielo inteligentného Tvorcu

Vierou chápeme, že Božie slovo stvárnilo veky... (Žd 1,3) Hospodinovým slovom boli utvorené nebesá a dychom Jeho úst všetky ich voje... Lebo On povedal a stalo sa, On rozkázal a povstal svet. (Ž 33,6.9) Toto sú iba niektoré z mnohých vyjadrení v Biblii, ktoré dokazujú, že to, čo Pán Boh povedal, sa tak aj stalo. Svedčí o tom samotné dielo Božieho stvorenia, ktorého súčasťou sú i ľudia ako koruna Jeho tvorstva. Ani to neživé stvorenie nemohlo vzniknúť samo. Tomu živému mohol dať život iba živý Boh. Rozumným ľuďom mohol dať život a rozum iba živý a múdry Boh. A všetko vo vesmíre, bytostiach a živote tvorstva i ľudí mohol tak dokonale utvoriť, usporiadať a vyladiť iba nekonečne inteligentný Boh, Stvoriteľ neba i zeme, tvorstva a ľudí. Tak, že to je, prebieha a pôsobí v dokonalom súlade. V ďalšom budeme sledovať niektoré výroky, ktoré Boh povedal a ako sa podľa nich stalo.

Výroky, ktoré sa stali rozkazom a skúškou poslušnosti

Boh povedal: „Nech je svetlo!" A bolo svetlo. (Gn 1,3) Jeho podstata je tajomstvom. Je to elektromagnetické vlnenie s vlnovou dĺžkou v určitom rozmedzí, ale pri dopade na predmety, ktoré ho pohlcujú, sa prejavuje ako prúd nesmierne malých častíc – fotónov, ktoré pri tomto dopade uvoľňujú energiu. Pri stvorení ešte sedemkrát *Boh povedal* výrok, ktorý bol rozkazom – *a stalo sa tak*. Bolo to pri utvorení oblohy – nebeskej klenby, oddelení pevniny od vôd oceánov a morí, vydaní rastlín zo zeme, osvetlení Zeme Slnkom a Mesiacom, stvorení vodných živočíchov, utvorení suchozemského tvorstva a stvorení prvých ľudí – Adama a Evy.

A Hospodin prikázal prvému človekovi, Adamovi a povedal (Gn 2,16-17): *„Môžeš jesť zo všetkých stromov záhrady, ale nejedz zo stromu poznania dobra a zla, lebo v deň, v ktorom by si jedol z neho, určite zomrieš!"* V tomto Božom príkaze bola skúška poslušnosti a zodpovednosti prvých ľudí. Oni v nej neobstáli – prestúpili Boží príkaz a priviedli tak na svet hriech a jeho následok, smrť. Tá bola hneď od chvíle ich pádu *duchovná* – pretrhnutie spojenia so živým Bohom, ale omnoho neskôr i *telesná* – koniec ich života na zemi a návrat ich tela do prachu zeme, z ktorého bolo utvorené. A tento hriech ako náklonnosť k zlému a s ním i smrť zdedili všetci ľudia. Ale hneď po tomto páde do hriechu Hospodin *zasľúbil* prvým ľuďom a cez nich ich potomkom *Záchrancu* z hriechu a smrti. V tom bola Božia milosť pre celé ľudstvo, dostupná všetkým ľuďom skrze vieru v tohto Záchrancu.

Človek našiel u svojho Tvorcu milosť

Po veľkom rozmnožení ľudstva rozmnožil sa náramne aj hriech v ňom – zvlášť pôsobením démonických síl na

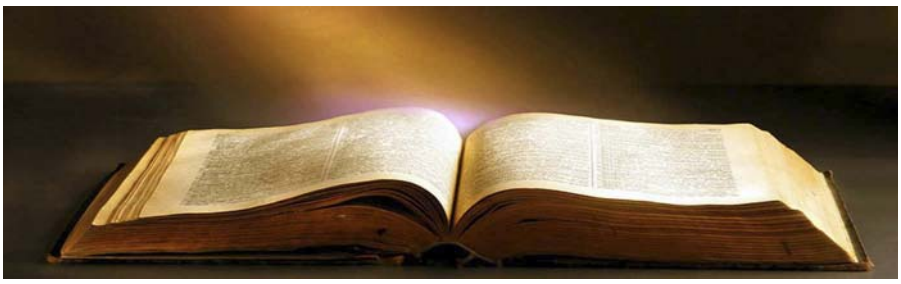

ľudí. Nadobudol taký charakter násilia a ukrutnosti, že *Hospodin povedal: „Človeka, ktorého som utvoril, vyhubím z povrchu zeme!“* (Gn 6,7) Rozhodol sa urobiť to zaplavením celej Zeme vodou. Tak prišla celosvetová potopa, v ktorej zahynuli takmer všetci ľudia a takmer všetko suchozemské tvorstvo. Ale spravodlivý Noach a jeho rodina – štyria muži a štyri ženy – našli milosť u Boha a boli zachránení v obrovskej lodi – korábe, ktorý postavili. A s nimi aj páry zo všetkých druhov suchozemského tvorstva.

Nové ľudstvo a nové tvorstvo

Z troch Noachových synov a ich žien potom vzniklo a rozmnožilo sa nové ľudstvo a zo živočíchov v korábe nové tvorstvo. *Pán Boh zasľúbil*, že už nikdy nezaplaví celú Zem vodou. *Symbolom* tohto Jeho sľubu sa stala *dúha*, ktorá sa od potopy objavuje na oblohe. Nové ľudstvo sa však tiež dalo satanovi zviesť od Hospodina a k neposlušnosti proti Nemu. Namiesto uctievania Jeho jediného odpadlo od Hospodina do modloslužby vymysleným bohom. Pán Boh prikázal už prvým ľuďom, aby sa plodili a množili a naplnili zem. *Po-potopní ľudia* namiesto toho, aby sa rozišli po zemi a naplnili ju, rozhodli sa zostať sústredení vo veľkých mestách v Mezopotámii, dnešnom Iraku. Tu *začali stavať vežu a mesto*, ktoré by bolo ich modloslužobným strediskom a hlavným mestom. Hospodin sa rozhodol prekaziť im tento úmysel a prinútiť ich splniť Jeho príkaz o naplnení zeme. Hospodin povedal (Gn 11,7-9): *„Nože zostúpme a zmäťme ich jazyk, aby nerozumeli druh reči svojho druha! A Hospodin ich rozptýlil odtiaľ po tvári celej zeme a prestali stavať mesto. Preto nazvali jeho meno Bábel, lebo tam Hospodin zmiatol jazyk celej zeme...“ Bábel* znamená zmätok a toto zmätenie reči a následný vznik niekoľkých tisícov jazykov a nárečí i nedorozumenie sa medzi ľuďmi pre ne trvá do našich dní. Hospodin sa rozhodol vyvoliť si z po-potopného ľudstva jeden národ, ktorý by Ho uctieval a slúžil Jeho zámerom.

Abram poslúchol Božiu výzvu

Hospodin povedal Abramovi (Gn 12,1.4): *„Vyjdi zo svojej zeme a zo svojho príbuzenstva a z domu svojho otca do zeme, ktorú ti ukážem!“ ... Vtedy išiel Abram tak, ako mu hovoril Hospodin.“* Ten mu zasľúbil, že ho učiní veľkým národom, požehná ho i že v ňom budú požehnané všetky čeľade zeme. Tiež mu zasľúbil, že zvelebí jeho meno, ktoré neskôr zmenil na Abrahám – Otec množstva. Z tohto zasľúbenia vznikol Hospodinov vyvolený ľud – Izrael, ktorý mal byť svedkom o Ňom všetkým národom. On však v tejto svojej úlohe zlyhal. Preto sa Hospodin rozhodol vzbudiť v tomto národe nadprirodzene jedného muža, skrze ktorého by naplnil zasľúbenia dané Abrahámovi. Tým mužom mal byť sám Boží Syn. Tak prechádzame z doby Starého zákona do doby Nového zákona.

Dve proroctvá: o narodení a o utrpení

Hospodin povedal skrze proroka (Iz 9,6; 53,5.11): *„Dieťa sa nám narodilo, Syn nám je daný. A nazvú Jeho meno Predivný, Radca, Silný Boh, Udatný Hrdina, Otec večnosti, Knieža pokoja.“* Ale povedal tiež: *„On bol smrteľne ranený pre naše prestúpenia, zdrvený pre naše neprávosti; kázeň nášho pokoja bola vložená na Neho a Jeho sinavosťou sme uzdravení. Z námahy svojej duše uvidí výsledok, nasýti sa. Svojou známosťou ospravedlní môj spravodlivý Služobník mnohých...“*. To prvé proroctvo bolo o narodení, druhé o utrpení, smrti, vzkriesení a oslávení Božieho Syna Ježiša Krista. Podľa týchto a iných Božích proroctiev On sa ako človek narodil, žil na zemi bezhriešnym životom, trpel a zomrel za hriechy všetkých ľudí, vstal z mŕtvych, vrátil sa do neba, kde žije v oslávenom nesmrteľnom tele ako ten, ktorému Boh Otec dal všetku moc na nebi aj na zemi. A podľa nich odtiaľ príde najprv pre svoju Cirkev, aby si ju vzal k Sebe do neba, a potom s ňou na zem ako Bohom ustanovený jej Kráľ, aby tu vytvoril svoje 1000–ročné kráľovstvo spravodlivosti a pokoja. A po ňom podľa ďalších proroctiev Hospodin vytvorí svoje večné kráľovstvo.

Boh hovoril cez anjelov a cez ľudí

V dôležitých medzníkoch naplnenia prorockých zasľúbení v novozákonnej dobe Pán Boh hovoril aj skrze svojich nebeských poslov – anjelov. Tak *prehovoril skrze anjela Gabriela k starému kňazovi Zachariášovi*, že sa mu narodí mimo času veku syn, ktorý bude predchodcom a pripravovateľom cesty pre Božieho Syna, Mesiáša Izraela. A *skrze toho istého anjela oznámil Panne Márii* v galilejskom Nazarete, *že práve z nej sa zázračne narodí dieťa – Ježiš, ktorý bude Boží Syn a* Spasiteľ sveta. Ďalší *anjel zvestoval pastierom pri judskom Betleheme, že sa tam narodil Spasiteľ*, ktorý je Kristus, Pán. A *tieto i ďalšie slová*, ktoré Boh povedal skrze anjelov *sa tak stali.* Počas svojho verejného pôsobenia sám Pán Ježiš hovoril Božie slová, ktoré sa stali alebo stanú. Keď kráčal v ústrety smrti na kríži, vyslovil pred davom ľudí prosbu k Bohu: *„Otče, osláv svoje meno!“* Od Boha z neba zaznel hlas: *„Aj som oslávil aj ešte oslávim!“* A *tak sa stalo* – v Jeho vzkriesení a nanebovstúpení. Následne tiež v Jeruzaleme cez sviatok Letníc, keď Boh Otec skrze Neho zoslal na Jeho učeníkov Svätého Ducha a spôsobil tak vznik Cirkvi. Podobne ako skrze starozákonných prorokov, Pán Boh hovoril i skrze apoštolov a prorokov na začiatku Cirkvi a všetko, čo cez nich povedal, sa stalo alebo stane.

V súčasnosti hovorí hlavne cez Písmo

Od napísania a uzavretia Písem Nového Zákona Pán Boh spravidla hovorí k ľuďom už nie priamo, ale cez Písma Starého i Nového zákona. *Všetko, čo v nich povedal a dodnes hovorí je pravda a všetko,* čo je v nich predpovedané do budúcnosti *sa stane tak, ako je to napísané.* Ďakujme Jemu za to, že máme Bibliu a v nej celé Božie zjavenie pre ľudí. Verme, že všetko, čo je v nej napísané, je pravda! Poslúchajme Božie príkazy, riaďme sa podľa Božích rád a tešme sa z Božích zasľúbení v nej!

Ján Hudec

spoločne s manželkou Jozefinou vychovali dve deti, dlhoročný starší Kresťanského zboru v Nitre, autor kresťanských článkov a publikácií.

Na ceste za múdrosťou

Život na tejto zemi nie je ľahký, obzvlášť v dnešnej zložitej a uponáhľanej dobe. Hodilo by sa v tomto zložitom svete mať v rukách múdrosť, takú ozajstnú, poslanú zhora, ktorá by v pravý čas umožnila robiť tie správne rozhodnutia.

K múdrosti skratkou?

Jednu chvíľu som si myslela, že k múdrosti sa dá dostať veľmi ľahko. V Jakubovom liste sa píše: *Ak sa však niekomu z vás nedostáva múdrosti, nech prosí Boha, ktorý dáva štedro a bez výčitiek, a dostane ju.* (Jk 1,5)

Podľa týchto slov sa mi zdalo, že o múdrosť stačí poprosiť a na druhý deň budem vedieť všetko, budem poznať správne odpovede na všetky problémy, ktoré ma postretnú. Ale Boží Duch mi nedal pokoja, nedovolil mi sadnúť si s vyloženými nohami a čakať, kým mi múdrosť spadne do náruče. Neustále ma prenasledoval výzvami typu: Zisti si o tom viac, preštuduj si v Písme aj iné miesta o múdrosti.

Otvorila som teda Bibliu a ako prvé som si nalistovala miesto, kde si Šalamún pýtal od Boha múdre srdce (1Krľ 3,4-14). Tam som sa dočítala, že Boh Šalamúnovu prosbu o múdrosť bezodkladne vyplnil a dokonca ju pochválil. A hneď v nasledujúcich veršoch sú opísané Šalamúnove múdre rozhodnutia. Vravím si: Kde je teda problém? Toto predsa potvrdzuje jednoduchosť slov z Jakubovho listu – popros a dostaneš.

Lenže potom som si pozrela, ako Šalamúnov život skončil: *Keď Šalamún zostarel... chodil za Aštartou, bohyňou Sidončanov, za Milkómom, ohavou Ammónčanov. Robil to, čo sa priečilo Hospodinovi.* (1Krľ 11,4-6) A tu som sa zastavila. Ako je možné, že Šalamún, ktorý bol obdarený takou veľkou múdrosťou, poslanou zhora od Boha, takto zablúdil? Ako je možné, že stúpil tak vedľa?

Keď som tak nad tým uvažovala, uvedomila som si, že Boží Duch to so mnou myslí dobre. Naozaj by som mala pátrať hlbšie a neuspokojiť sa „len" s dočasnou múdrosťou, získanou „bez práce". Uvedomila som si, že naozaj potrebujem a aj chcem niečo viac, niečo hlbšie, čo bude trvalé, čo obstojí v dobrých aj zlých časoch, aj keď prídu skúšky alebo pokušenia. A bola som odhodlaná to nájsť.

Hľadanie cesty

Vyhľadala som si v Písme ďalšie miesta, kde sa spomína múdrosť, a objavila som veľa zaujímavých a cenných vecí. V knihe Prísloví sa napríklad píše, že múdrosť sa spája s bázňou pred Hospodinom (1,7; 15,33). Múdrosť prináša pokoj a bezpečie (1,33). Múdrosť privádza k porozumeniu spravodlivosti a právu, k statočnosti a k poznaniu toho, čo vedie k dobru (2,9; 8,20). Múdrosť môže uchrániť od zlej cesty a od zlého človeka (2,11-17). Múdrosť prináša život, bezpečnú cestu a pokojný spánok (3,21-24; 8,35). Múdrosť sa môže stať strážcom pre toho, kto sa jej pridŕža (4,6). Múdrosť je spojená s pravdou, s rozvážnosťou, so schopnosťou rozlišovať (8,6-8.12). V múdrosti je dobrá rada a sila (8,14). Pre múdreho je cťou byť zhovievavý a povzniesť sa nad previnením (19,11). Kto s túžbou hľadá múdrosť, ten ju aj nachádza (8,17). A kto sa stavia proti múdrosti, škodí sám sebe (8,36)... Alebo v Jakubovom liste (3,17) sa píše, že múdrosť so sebou nesie čistotu, miluje pokoj, je ohľaduplná, ústretová, milosrdná, nepracuje s predsudkami, ani sa nezlučuje s pokrytectvom, a prináša dobré ovocie. A v Skutkoch apoštolov (6,3.8-10) som sa dočítala, že človek vedený Duchom múdrosti dokáže ustáť konfrontáciu s tými, ktorí sa pokúšajú spochybniť pravé poznanie Boha.

Dozvedela som sa tiež, že múdrosť pochádza od Hospodina (Prís 2,6; 8,22). Dokonca celá Božia Trojica je spojená s múdrosťou: múdrosť je u Boha (Jób 12,13), Jeho Syn vlastní múdrosť (Kol 2,3) a aj Jeho Duch je nazvaný Duchom múdrosti (Iz 11,2; Ef 1,17). A Boh nielen múdrosť vlastní, ale je ochotný dávať zo svojej múdrosti aj ľuďom (Kaz 2,26; Dan 2,21; 1Kor 12,8). To mi potvrdilo slová z Jakubovho listu – múdrosť je u Boha, od Neho si ju treba pýtať a rád mi z nej nadelí. Lenže, stále mi nebolo jasné, čo s tým, aby múdrosť u mňa aj zostala, aby to jedného dňa neskončilo ako u Šalamúna?

Poznanie Najsvätejšieho

Nedalo mi to pokoja, až som sa jedného dňa ocitla v deviatej kapitole knihy Prísloví. Tu mi oči padli na známy verš: *Začiatkom múdrosti je bázeň pred Hospodinom, v poznaní Najsvätejšieho spočíva rozumnosť.* (Prís 9,10) Z nejakého dôvodu som si vždy všímala iba jeho prvú časť. Ale tentokrát som sa zahľadela na druhú polovicu a vtedy mi to došlo: v poznaní Najsvätejšieho! Múdrosť treba spojiť s poznaním toho, kto ju dáva. Veď ani bázeň pred Hospodinom, ktorá múdrosti predchádza, nie je možná bez poznania Hospodina. Na podobné slová, ktoré spájajú múdrosť s poznaním Boha, som vzápätí narazila aj v Novom zákone:*...aby vám Boh nášho Pána Ježiša Krista, Otec slávy, keď* ***Ho poznávate****, dal Ducha múdrosti a zjavenia.* (Ef 1,17)

A nakoniec som zakotvila v evanjeliu podľa Matúša pri záverečných slovách Kázne na hore, kde som uvidela druhú stranu mince. Pán Ježiš v tejto kázni ukazoval ľuďom, aký je Boh, čo sa Mu páči a čo nie, a na záver dodáva niečo o múdrosti: *A tak každý, kto počúva tieto moje slová a* ***plní ich,*** *bude sa podobať múdremu mužovi, ktorý si postavil dom na skale.* (Mt 7,24) Takže, nestačí len spoznať Boha, ale poznatky o Bohu treba preniesť aj do praktického života. Až potom môže človek nadobudnúť trvalú múdrosť, ktorá bude ako dom postavený na skale. Takáto múdrosť potom nepodľahne žiadnym búrkam.

Stúpanie do hôr

Toto bol dôležitý objav na mojej ceste za múdrosťou. Ale úprimne, v prvom momente ma viac vydesil ako potešil. Akoby mi Boh v tej chvíli povedal: „Chceš odo mňa múdrosť, ktorá niečo vydrží? Tak ma spoznávaj: Zober do rúk moje Slovo. Študuj ho. Uč sa, čo hovorí o mne, o mojej vôli a o mojom stvorení. Navštevuj stretnutia kresťanov, kde sa moje Slovo vykladá. A hovor so mnou. A to, čo spoznáš, ži vo svojom živote."

To nie sú vôbec ľahké veci. Nie je ľahké čítať a porozumieť Písmu, nie je vždy ľahké nájsť si čas na návštevu zboru, aby si človek vypočul výklad Písma, a už vôbec nie je ľahké rozumieť Bohu, keď sa s Ním pokúšam zhovárať. Nehovoriac o tom, aké vie byť náročné zosúladiť poznatky o Bohu s praktickým životom. V knihe Prísloví sa ale presne o tom píše, že múdrosť si treba kúpiť, že to bude niečo stáť, a nie málo: *Začiatkom múdrosti je toto: získaj múdrosť, za všetko, čo si nadobudol, kúp si rozumnosť.* (Prís 4,7) A na inom mieste sa píše, že pri dverách múdrosti treba bdieť deň čo deň, stretnutie s múdrosťou nie je jednorazová záležitosť (Prís 8,34).

Priznávam, že som s tým nejaký čas zápasila. Tušila som, že ak k múdrosti nevedie skratka, povedie k nej zrejme nejaká dlhšia cesta, ale nečakala som, že to bude rovno horský výstup. Keď som si predstavila, na akú horu mám vyliezť, a že to nebude rýchla ani ľahká záležitosť, ako sa na začiatku zdalo... No nakoniec som sa predsa len rozhodla vydať sa na cestu. Presvedčili ma opäť slová z knihy Prísloví: *Blažený človek, čo našiel múdrosť, a muž, čo získal rozumnosť! Veď získať ju je lepšie, než vlastniť striebro, jej zisk je nad rýdze zlato... nevyrovná sa jej nič z toho, čo máš rád.* (Prís 3,13-15)

A napokon, Boh svojim verným okrem múdrosti sľúbil aj niečo iné: *Veď Boh povedal: Nezanechám ťa, ani ťa neopustím.... Poučím ťa a ukážem ti cestu, ktorou máš kráčať. Poradím ti a budem ťa mať na očiach.* (Heb 13,5 a Ž 32,8) On ma na ten horský výstup neposiela samú. A vlastne, bez Neho sa táto cesta uskutočniť ani nedá. Človek môže skúmať a hľadať, študovať Písmo, ale v konečnom dôsledku jedine Boh je ten, ktorý odkrýva veci a prostredníctvom svojho Ducha dáva poznanie pravdy (Jn 16,13). Hľadanie múdrosti bez Boha môže spôsobiť viac bolesti ako osohu. To spoznal už pisateľ knihy Kazateľ, ktorý skúmal fungovanie života a sveta „pod slnkom" – teda bez spojitosti s Tým, ktorý tento svet stvoril a riadi: *Veď pri mnohej múdrosti je mnoho mrzutosti a kto zväčšuje poznanie, zväčšuje bolesť.* (Kaz 1,18)

Čo Boh sľúbil, to aj splní

Keď sa s odstupom času po tomto mojom pátraní opäť pozerám na slová z Jakubovho listu: popros a dostaneš, vnímam ich už trochu inak. Stále som presvedčená, že to, čo Boh vo svojom Slove sľúbil, určite aj splní. Keď sľúbil tomu, kto prosí o múdrosť, že mu ju dá, tak určite dá. Len už sa mi to nevidí ako jednoduchá a rýchla cesta. Podľa všetkého, dostať sa k trvalej múdrosti neznamená odrazu stáť na vrchole hory, z minúty na minútu získať výhľad na celú okolitú zem. Skôr to vyzerá, že Boh na úpätí hory ponúka turistické topánky a mapu. A tiež seba samého, ako toho najlepšieho horského vodcu, lebo veď: *Múdrosť – odkiaľ prichádza? A sídlo rozumnosti – kde sa nachádza? ... Boh rozumie jej ceste a On vie, kde ju možno nájsť.* (Jób 28,20.23)

Keď som sa rozhodla vydať na cestu, zdalo sa mi, akoby Boh v tej chvíli vytiahol svoju vlastnú turistickú obuv, prehodil cez plece ruksak a pozrel na mňa so slovami: „Vyrážame? Spolu to zvládneme. Cestou ťa naučím všetko, čo bude treba."

JANA ČÍŽOVÁ

Opravdu to Bůh tak myslí?

„Tu tetu musíš brát s rezervou…“ To je věta, která mi utkvěla v paměti z mého mládí. Vyjádřil se tak můj nejlepší přítel, který ji dobře znal a věděl, že občas přehání. Když Lot vybízel své budoucí zetě, aby opustili Sodomu, že bude zničena, mysleli si, že žertuje. Nevím, jak s nimi obvykle mluvil, ale nevěřili mu a neposlechli ho. Ke své záhubě. Jistě, my lidé jsme omylní, někdy přeháníme, někdy dokonce nemluvíme pravdu, a tak není divu, že nám mnozí nevěří. Ale co Bůh? Co jeho slova, která jednou pronesl? Jsou jako lidská slova, která je třeba neustále doplňovat, aktualizovat, upřesňovat? Anebo doopravdy platí to, co řekl? Hodně lidí dnešní doby je zpochybňuje. Pochybují o jejich pravdivosti, že je vůbec řekl, anebo jim přisuzují jiný význam se zdůvodněním, že se doba a vztahy mezi lidmi změnily a že to vlastně takto ani nebylo míněno apod.

Jsou Boží slova jasná, anebo musíme pracně zjišťovat, jakže to vlastně Bůh myslel? Není to tak jednoznačné. Některé věci, zejména věci zásadní, které jsou naprosto jasné jsou platné za všech dob i společenských zřízení. Ale jsou i takové, kdy je třeba brát v potaz celkový kontext Písem i zvláštnosti doby, kdy byla řečena. Abychom věděli, co Bůh říká, a co to v našem životě znamená, seslal nám Pán Bůh Ducha svatého, který nás uvádí do vší pravdy.

Taktika zpochybňování

Jak už to v životě bývá, lidé především zpochybňují to, co je omezuje v jejich zdánlivě oprávněných nárocích, co je nepohodlné a nepříjemné. Zvlášť nepříjemně lidé chápou zákazy a snaží se je nejrůzněji obejít anebo dokonce přímo ignorovat. Znáte to přece už u malých dětí. Když jim řeknete: „Nedělej to!“, pak to někdy působí přímo kontraproduktivně, jako kdybyste jim řekli: „No tak to udělej!“ To platí zvlášť v případě, když má příklad v nějakém malém pokušiteli, svém kamarádovi, který dělá přesně to, co je zakázáno.

Podobně tomu bylo už u prvního lidského páru v ráji. Bůh Adamovi řekl: *„Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez.“* (Gn 2,16n) I zde se objevil pokušitel, který Boží slova zpochybnil a usiloval se v Adamovi a Evě vzbudit dojem, že jim Bůh něco nepřeje. Byl úspěšný. Přišel s tím, že když ho poslechnou, získají netušené možnosti, že budou jako Bůh. Výsledek byl katastrofální. Nejen že lidé nejsou jako Bůh, ale přineslo jim to bolest, záhubu a prokletí, které nakonec vyřešil teprve Boží Syn, Ježíš Kristus, svou smrtí na kříži. Ale to se týká jen těch, kteří berou Boha vážně a jeho slovům skutečně věří.

Ďábel, Boží a lidský nepřítel, používá s úspěchem svou taktiku po celou historii lidstva. Lidé mají stále znovu a znovu tendenci naletět jeho slibům, lákavému líčení života bez Boha a ignorovat jeho vůli. Když už nemůže lidi odvrátit od víry v Boha, alespoň se jim snaží namluvit, že to přece Bůh tak vážně nemyslel. Případně, že to platilo jen pro dobu, kdy to řekl.

Jistěže, Boží výroky musíme brát v jejich kontextu. Jednotlivé věty se nedají vytrhávat z textu a stavět na nich doktríny. Naopak, každý výrok je třeba sledovat v celkové souvislosti s obsahem Bible. V Bibli jsou samozřejmě i texty, které jsou dobově podmíněné. Většina výroků, zásadních pro život člověka, je však jednoznačná a jasná. Převracet jejich význam a přizpůsobovat je trendům doby znamená, že jim nevěříme a nechceme se jimi řídit.

Co lidem vadí?

Bible jako Boží slovo

Kardinální útok satana míří na pravdivost a věrohodnost Božího slova, Bible. Způsoby, jak toho dosáhnout, se v průběhu dějin měnily. Nás pochopitelně zajímá především doba, ve které žijeme. Jeden z redaktorů časopisu bratrského hnutí *Perspektive* v Německu, Dieter Ziegeler[1] tyto současné tendence taktiky satanovy popisuje takto: *Mnozí teologové ještě přemýšlejí v klasickém, dnes již diskutabilním, historicky-kritickém přístupu k Bibli. Ten škrtá vše, co lidsky viděno nemohlo nastat. Rozum se nadřadil psanému Slovu, a to podporovalo liberalizaci.*

Dnes se texty Bible nevyškrtávají, ale svůdným způsobem se reinterpretují, vysvětlují jinak, oslabují, falšují anebo hodnotí jako překonané. Kultura a kontext jsou důležitější než samotný text, než data, která nám dává Bible...

Buď je Bible jen lidské dílo, zajímavé ke čtení, avšak v žádném případě ne směrodatné a závazné pro náš život, nebo je Bible Božím neomylným zjevením pro nás lidi. Pak hodnotu Bible nelze ani docenit. Někde jsem četl: „Nemáme právo zpochybňovat anebo odmítat zprávy očitých svědků Bible, protože my sami nejsme očitými svědky." Co však máme všichni, je „pouhý" text Bible, který můžeme hermeneuticky korektně zpřístupnit.

Byl bych nerad, aby vznikl dojem, že teologie sama o sobě, je něčím špatným. Mám několik známých teologů, kterých si nesmírně vážím a mám je rád. Teologie, která je Bibli věrná, zůstává nezbytným předpokladem ke správnému pochopení Bible.

1 Ziegeler, D. Verführung merkt man nicht... *Perspektive 06/2018, str. 11-15*

Bůh si použil apoštola Pavla, vzdělaného teologa, aby srozumitelně a jasně popsal základní principy spásy, zejména v listu Římanům a 1. Korintským. V listě Titovi poznamenává: *„Zákoníka Zénu a Apolla pečlivě vyprav na cestu, aby jim nic nechybělo"* (Tt 3,13). Takže teologie je pro správné chápání a výklad Písem nezbytná. Existují však výše popsané tendence některých „teologů", které znevažují Bibli jako Boží slovo, řadí ji na úroveň jiných knih ve světové literatuře anebo dokonce její obsah falšují. Myslím, že na takové teology platí slova Ježíšova: *„Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Zavíráte lidem království nebeské, sami nevcházíte a zabraňujete těm, kdo chtějí vejít... Obcházíte moře i zemi, abyste získali jednoho novověrce; a když ho získáte, učiníte z něho syna pekla."* (Mt 23,13-15) Musíme počítat i s tím, že satan svádí člověka i tímto způsobem.

Boží přikázání pro lidský život

Ta jsou samozřejmě koncipována pro naše dobro, abychom si vzájemně neubližovali a aby život na této zemi byl snesitelný. Znamenají však určitá omezení, která řada lidi vnímá jako nepříjemná a bránící v rozletu. Je to asi jako s vyhláškou o silničním provozu. Ta nám také přináší celou řadu omezení v podobě příkazových a zákazových značek, omezení rychlosti, povinnost nebýt pod vlivem omamných a psychotropních látek, v podobě semaforů a dávání přednosti na křižovatkách. To můžeme vnímat jako omezující a nepříjemné, ale je to pro naše dobro, pro to, aby nevznikl smrtící chaos. Abychom si vzájemně neubližovali a vzájemně se nevyhubili.

Věčný život

Lidé touží žít co nejdéle a dělají vše pro to, aby si život prodloužili. Ale pro mnoho lidí je myšlenka, že by člověk měl žít věčně, dost nepříjemná. Spojují si ji s otázkou spravedlnosti a odměny za to, co jsme v životě udělali. Přitom si uvědomují, že jejich život je špatný a že se za něj budou zodpovídat. Proto přichází pokušitel s tím, že věčný život je nesmysl a že smrtí všechno končí. Takovým způsobem dohání řadu lidí k sebevraždám.

Úcta k Bohem ustanoveným autoritám

Lidé odjakživa žijí ve společenstvích. A takový život vyžaduje vůdce a autority, které by zajistily všeobecně přijatelné soužití. Tento model života stanovil sám Bůh. (viz Da 2,21; Ř 13,1-5) A pokud lidé přijímali Boha jako nejvyšší autoritu, pak uznávali více méně i pozemské autority. Pokaždé když lidé naslouchali ďáblovu zpochybňování, když odvrhli Boha, jím ustanovené autority a rozhodli se převzít svůj život do vlastních rukou, začal se jim systém autorit hroutit pod rukama. Bezpráví a svévole začaly mít navrch. Nic na tom nezměnilo ani dovolávání se Boha, jak tomu bylo třeba za dob třicetileté války, nic na tom nezměnil ani nápis „Gott mit uns" na přezkách opasků nacistických vojáků. Je snad možné dovolávat se Boha a jeho vůle, když ignorujeme, co řekl? Takové lidi nakonec nechává Bůh na pospas sobě samým. (Ř 1,24-31)

Úcta k pravdě

Bez pravdy by náš život nebyl vůbec možný. Dovedete si představit bankovnictví, kde by nesedělo účetnictví, dopravu, kde by neplatily jízdní řády,

nebo lékařství bez pravdivé diagnózy? A přece se nepříteli daří pravdu relativizovat a zpochybňovat. Již Pilát se ptal: „Co je pravda?“, když mu Ježíš sdělil, že přišel, aby vydal svědectví pravdě. Dnešní postmoderní doba popírá absolutní pravdu a ty, kdo se jí dovolávají, nálepkuje jako fundamentalisty a netolerantní lidi. A důsledek? Ve stále větší míře se setkáváme se lží – od školáků až po politiky ve vládách jednotlivých zemí.

Dovedeme mluvit pravdu bez ohledu na okolnosti, jak to učil Mistr Jan Hus? I tehdy, když nám to přinese nepříjemnosti? Bůh je pravdivý a očekává, že i my budeme pravdiví. Jedno z přikázání Desatera zní: *„Nevydáš proti svému bližnímu falešné svědectví.“* (Ex 20,16) Samozřejmě pravdivost neznamená, že musím za každou cenu říci vše, co vím, zejména kdyby to bližnímu ublížilo. Řekl však Bůh, že můžeme používat „nevinné“ či „milosrdné lži“? Anebo platí jeho výrok: *„Mluvte každý svému bližnímu pravdu. Vynášejte ve svých branách pravdu a pokojný soud. Nezamýšlejte nikdo ve svém srdci proti bližnímu nic zlého. Nelibujte si v křivé přísaze. To všechno nenávidím, je výrok Hospodinův.“*? (Za 8,16-17)

Muž a žena

O nás, lidech, je v Bibli řečeno: *„Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, jako muže a ženu je stvořil.“* (Gn 1,27) Dnes to řada lidí zpochybňuje. Genderová filosofie se nám snaží namluvit, že pohlaví je naší volbou, že si každý může zvolit, zda chce být mužem či ženou. A že máme plné právo tuto svou volbu realizovat. Snaží se nás vést k uskutečnění toho, co cítíme. Cítím-li se jako vězeň ve svém těle, jako muž v těle ženy či naopak, pak dnes přece máme technické možnosti, jak to změnit. Jsem opravdu muž? Jsem opravdu žena? Lidé se nechávají vést tím, co v sobě cítí. Výsledek? Po určité době přichází nespokojenost, zklamání a pocit, že byli oklamáni. Žena se nikdy nestane opravdovým mužem a muž opravdovou ženou. Smutek provází pocit opuštěnosti.

Funkce rodiny

Když Pán Bůh stvořil člověka, stvořil ho jako muže a ženu, aby ti dva spolu žili a stali se jedním tělem. A také aby měli děti. V Bibli čteme: *„Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.“* (Gn 2,24) A Bůh jim požehnal a řekl jim: *„Ploďte a množte se a naplňte zemi.“* (Gn 1,28) Boží vůlí bylo, aby si manželé byli věrní. (Žd 13,4) Ale pak přišel pokušitel a ptal se: A proč si být věrní? A proč na celý život? Kdyby sis vybral či vybrala jiného, mohlo být vše daleko lepší! Když přišli farizeové a ptali se Ježíše, co soudí o rozvodu, řekl jim: *„A proto co Bůh spojil, člověk nerozlučuj!“* (Mt 19,5)

Rozvody však byly za všech dob spojeny s nezanedbatelnými náklady a následnými komplikacemi při soudním vyrovnání všech náležitostí. A tak pokušitel přichází s otázkou: „A proč vůbec manželství? Vždyť stačí, když se máte rádi...“ To je jeden z důvodů, proč lidé nevstupují do manželství a žijí „na hromádce“. A výsledek? Matky samoživitelky, děti, které mají víc maminek či tatínků (a neví, komu mají věřit a kdo to s nimi myslí dobře). Manželství je pojistkou, aby vztah překonal krátkodobé krize a vztahové problémy. Je tu proto, aby děti vyrůstaly v bezpečném prostoru rodiny.

Definice rodiny

Další takovou oblastí, kde nepřítel nabourává to, co Pán Bůh pro člověka stvořil a jeho život mohl být „kouskem ráje na zemi“, je zpochybnění a předefinování rodiny, jak ji představil Bůh. Bible konzistentně označuje homosexuální praktiky za hříšné. Ale pokušitel to opět zpochybňuje: „A proč jen muž a žena? Vždyť krásný vztah mohou mít mezi sebou dva muži, nebo také dvě ženy. Anebo ještě něco víc... Bůh vás chce okrást o to, abyste zažili nepoznané...“ Lidé opět naletí. A tak se setkáváme s pojmy jako „rodič 1“ a „rodič 2“. Co myslíte, k čemu budou tito rodiče „1 a 2“ své děti vychovávat? K tomu, aby usilovaly o krásný vztah mezi mužem a ženou (k čemuž jsme byli stvořeni)? Anebo ke svým experimentům a k sobeckému prosazování svých představ? Jak to bude vypadat po letech s výchovou dětí? Jaký bude demografický vývoj společnosti? To se zdá, že nikoho nezajímá. Nepodřezáváme si jako společnost větev pod sebou?

Myslí to Bůh opravdu tak, jak to říká?

Čteme-li Bibli poctivě, zjistíme, že Bůh je ve vyjádření své vůle naprosto konzistentní a to, co jednou řekl, platí. Nepotřebuje žádné aktualizace svých požadavků. Nepotřebuje další vysvětlující komentáře a doplňky, jak to děláme my lidé a jak to dobře znají naši zákonodárci. Lživý jazyk a zrádné rty – to je něco, co Hospodin nenávidí. (Př 6,17; Př 12,22)

Ježíš prohlašuje: *„Nebe a země pominou, ale má slova nepominou.“* (Mt 24,35)

S pokušením a pokusy zpochybnit Boží slovo se budeme setkávat neustále po celý svůj život. Týká se to i řady dalších oblastí, o kterých už není prostor se zmiňovat. Základní otázka zní: Komu uvěříme? Bohu, anebo pokušiteli? Pán Bůh nás stvořil jako svobodné bytosti. O tom, jak proběhne náš život, rozhodujeme sami, i když Pán Bůh ve své vševědoucnosti ví, jak to s námi dopadne. Ale naše rozhodnutí přinese své ovoce, buď požehnané a dobré, když prožijeme život naplněný a smysluplný, anebo zlé a trpké. A to nejen pro časnost, ale i pro celou věčnost. Věřit Bohu se vyplatí! Přeji vám moudrost ke správnému rozhodování.

TOMÁŠ PALA

Zastavení v době, která je k nezastavení

Jednou z charakteristik dnešní doby je rychlost, s jakou žijeme, s jakou děláme rozhodnutí, abychom je pak zase změnili. Nabídka možností, z nichž vybíráme, se násobí a člověk je ponoukán k *instantnímu* prožitku. Vidí nabídku, rozhoduje se pro ni, prožije ji, rychle ji zhodnotí a je odžita, protože vzápětí přichází další.

Člověk ztrácí vůli a postupně i schopnost se zastavit. Filozofové tomu zastavení říkaní *usebrání*. Proč *usebrání*? Protože v něm jde o *sbírání smyslu toho, co prožívám*. Jde o to, dívat se na svůj vlastní život z takového odstupu, který mi nebrání vidět jej z blízka a zároveň rozeznat kontury vzdálenějšího horizontu. Pozorovat a vnímat souvislosti. Empirický výzkum zaměřený na detaily a množství informací nestačí, pokud nevidíme celek a vztah k přítomnosti. A když se zaměřujeme jen na horizont budoucnosti, uniká nám přítomnost a vlastně nám ani nepatří.

Snažíme se plnit úkoly, které měly být udělány už včera. Vše se děje a prožívá hrozně rychle. Instantní doba před nás klade výzvy a brání nám, abychom se zastavili a ztišili. Všude kolem nás je hluk a před námi nesplněné cíle. Život nám protéká mezi prsty a když se za rychle odžitým životem otočíme, je nám smutno. Filozofka Anna Hogenová konstatuje, že člověk nepotkává *tišinu duše*. Je chycen v pasti, a neví o tom. Jak z té pasti ven? Dokud ve svém životě nepocítíme nedostatek něčeho velmi podstatného, nebudeme se ptát a nebudeme mít ani potřebu to změnit.

Pokusím se to ilustrovat na zkušenosti mně velmi blízkého bezdomovce. Vrátil se z léčebny a rychle upadl do svého stereotypu. Hladina alkoholu v krvi mu znemožnila přístup do noclehárny. Je zvyklý spát venku. Ovšem zima a stavy, které znovu pod vlivem alkoholu prožíval, ho přiměly ke změně. Včera přišel za mnou a hlásil, že spal v noclehárně a že odolal třem nabídkám, aby se napil. Vypadal spokojeně. K rozhodnutí nepít ho přiměl nedostatek spánku, zima a bolesti, které prožíval. I kdyby to bylo jen malé vítězství, pak stálo za to. Protože šel do sebe a zatoužil po změně. Pokud i my sami prožíváme nespokojenost například s rychlostí svého prožívání, která nám brání se zastavit a spočinout sami v sobě, pak jsme na dobré cestě. Pocit nedostatku v nás totiž probouzí potřebu změny.

Podle sociologů (Bauman, Beck či Giddens) žijeme v proměnlivé, globalizované době, které se říká *doba tekutá*. Podle Hogenové je naše *doba k nezastavení*, protože každý systém, každá partaj, každá vláda i vztahy mezi státy, jsou řízeny neviditelnou podstatou tohoto světa. Rychlé myšlení nemá čas *se usebírat tou rychlostí, kterou si žádá věc sama*. Navíc žijeme *v předběhu* a představujeme si budoucnost, která je pro nás důležitější než to, co v dané chvíli prožíváme. Naše existence je určována vůlí být lepší.

Nietzsche a později Heidegger to vypozorovali a pojmenovali poměrně brzy: *„Pokud je všechno užitečné, tak se všechno promění v poušť."* Myslí se tím poušť fungujících systémů a struktur, které jsou všude kolem nás. Všude je hluk a pohyb, naléhavost cílů, které už měly být splněny. Nietzsche předpověděl, že hnací silou společnosti bude *vůle k moci*. Ta moc je silou, jež se ukazuje, když roste. Aby člověk byl a byl uznán, tak *musí růst*. Musí být silnější a silnější. Nemůže si dovolit se zastavit. Jenže my bytostně potřebujeme se zastavit a ztišit se. Být se sebou samými a urovnat si to v sobě. Vždyť co je platné člověku, kdyby získal celý svět, ale sám sebe by ztratil?

Potřebujeme být se sebou samými a být se svým Stvořitelem. Hogenová v této souvislosti připomíná Sokratův citát: *„I kdyby má lyra hrála falešně a falešně zpíval sbor, který vedu, tak jediná věc, které se nesmím dopustit, je ... zůstávat v rozporu se sebou samým."* To znamená, že máme vést pravdivý rozhovor se sebou samými a omezit vlivy, které nám v tom brání a vzdalují nás od nás samých. Starověká filozofie tomu říká věrnost sami sobě a starost o vlastní duši.

Je to vnitřní rozhovor se sebou samým, ať už slovy či beze slov. Potřebujeme jednoduše vnímat to, co na nás přichází a ztišit se. Nebát se ticha a bytostných otázek, kterým se často ze strachu vyhýbáme. Hledat smíření s bolestí a nouzí kolem nás, i s nemocí a nakonec se smrtí. A do tohoto hledání a tázání zní poselství evangelia. Slova, která Ježíš adresoval strádající Martě: *Kdo věří ve mne, i kdyby zemřel, bude žít.* (J 11,26)

Jsou to slova útěchy, která si každý může vírou přivlastnit. Upracován tiše přijít k Ježíši, odpočinout si a najít tišinu své duše v blízkosti někoho, kdo nás a naši situaci tak dobře zná. Spočinout v náruči, která je široce rozevřená a čeká. Čeká až pocítíme tu bytostnou potřebu se vzdát a načerpat z Jeho pokory a tichosti. (Mt 11,28n) U Ježíše si naše duše skutečně odpočine. Není to úžasná nabídka?

Poznámka: Autor čerpal z rozhovoru s prof. Annou Hogenovou, jehož záznam najdete na *wave.rozhlas.cz*

JAROMÍR ANDRÝSEK

Ján Ostrolucký
Tajemství zjevená Církvi

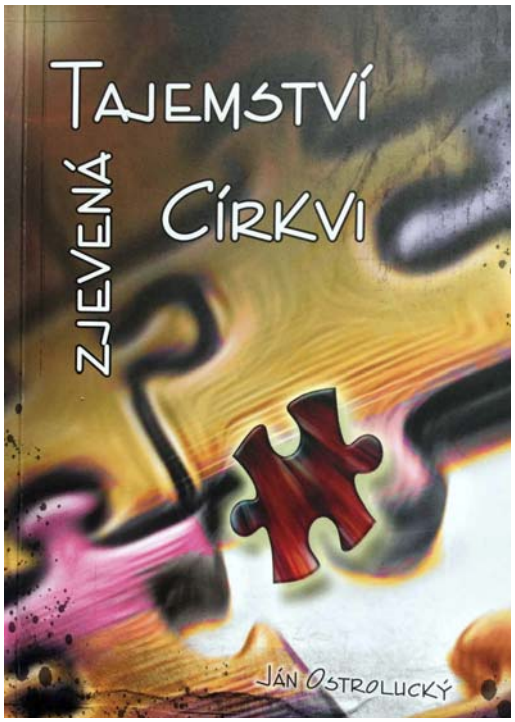

KS Ostrava-Kunčičky, 2018, 259 str.

Motivem k sepsání publikace se Jánu Ostroluckému stalo setkání s dr. Arnoldem Fruchtenbaumem, který v roce 2017 navštívil několik křesťanských sborů na Ostravsku. Během svých přednášek se mimo jiné zmínil o osmi tajemstvích, jež byla zjevena až Církvi. Ta, podle Fruchtenbauma, představují základní poznání, která Církev potřebuje pro své působení zde na zemi.

Ján Ostrolucký v předmluvě ke své nové knize vyznává, že v existenci Církve spatřuje slávu Boha, který Církvi skrze apoštoly a novozákonní proroky odkryl svá tajemství, jež nosil ve svém srdci ještě před založením světa. Církev se tak stala správkyní těchto tajemství, o nichž lidé bez Ducha svatého vlastně nic neví. Týkají se totiž „společenství člověka s Bohem Otcem a Synem, jistoty spasení a naděje věčného života v nebesích, umožňují orientaci v událostech probíhajících v tomto světě, a jsou potřebná pro praktický křesťanský život." Navíc autor mluví o tom, že v současné době smíme na vlastní oči vidět plnění Božích zaslíbení o budoucích událostech.

Čtenář začne být zvědav, a to se k vlastnímu textu knihy ani nedostal. Jak vlastně zní ta tajemství? Které události se plní před očima současníků? Podle čeho poznáme, že jsme těsně před příchodem Mesiáše? To jsou otázky, které čtenáře napadnou už při četbě předmluvy.

Autor také opakovaně mluví o podmínkách, které musí být pro druhý příchod Páně splněny. Patří k nim například existence izraelského národa v Zaslíbené zemi nebo příprava výstavby třetího chrámu v Jeruzalémě. To vše s tajemstvími, zjevenými pouze Církvi, úzce souvisí. Patří k nim tajemství (1) Boha, (2) zbožnosti, (3) současného zatvrzení Izraele, (4) Církve a dále tajemství (5) Krista v nás, (6) vytržení Církve, tajemství (7) bezzákonnosti a (8) uspořádání věků. Tato tajemství patří k hlubokému vztahu Božího Syna s jeho nevěstou a autor je přirovnává k tajemstvím, jež patří ke každému manželství. Znovuzrození lidé, kteří Církev tvoří, se pak stávají správci těchto tajemství. O důvod víc nechat se do nich zasvětit, pokud jste do jejich hloubky dosud nepronikli. Nebojte se, na sebevzdělání nikdy není pozdě. Ostatně bratr Ostrolucký o nich měl, před návštěvou bratra Fruchtenbauma, také jen zastřenou představu.

Kniha obsahuje také epilog, který je vlastně autorovým mementem současné generaci a čtenáři ukazuje, že křesťanský život je poslání spojené s oběťmi. Varuje před nepřáteli a ohrožením ve formě médií, liberalismu a různých hnutí. V neposlední řadě nabízí publikace také rejstřík biblických textů, který čtenáři usnadňuje vyhledávání.

JAROMÍR ANDRÝSEK

Tomáš Pala
Svět, ve kterém žijeme

Alef Křesťanské sbory, 2019, 147 str.

Vyznáte se? Vždycky a ve všech situacích? V dnešním rychle se měnícím světě, kdy se tolik věcí ze dne na den nebo z roku na rok od základů mění? Oblasti manželství, migrace, násilí, politiky, půjček, života on-line nebo životního prostředí, to vše nás staví před nesčetné otázky.

Tomáš Pala se v publikaci zabývá tím, jak se on sám jako křesťan vypořádává se změnami a novými jevy ve světě, ve kterém žijeme. Autenticky popisuje svoje zkušenosti a postoje, ke kterým nás vede křesťanská víra a touha dělat to, co se líbí Bohu.

Tím čtenářům pomáhá vytvořit si vlastní stanovisko k řadě věcí, s nimiž se v dnešní době setkáváme.

Objednat lze na www.ethos.cz

JAN VOPALECKÝ

MUŽ A ŽENA

Pán Bůh stvořil muže a stvořil také ženu.
No snad to nepřeženu, když zdá se mi,
že nemají to snadné ti dva tady na zemi.
A jestli se chtějí vzít, musí k sobě velkou lásku mít
a také si umět odpustit.

„A kolikrát mám odpustit? Třikrát by snad stačilo.“
„Co to říkáš ženo! Třikrát je dost málo.
To by to manželství za moc nestálo.‘‘
„Co ty říkáš muži? Hned běž koupit růži a než slunce zapadne,
snad tě něco napadne.“

Pán Bůh se na nás z nebe dívá a někdy také radost mívá,
někdy hlavou kroutí: „Jsou jak dva kohouti.“
Žena myslí, že má pravdu, nedá na mužovu radu.
„Chceš přece mít ženo chlapa?! Mohla bys ho více chápat!“
„A ty milý mužíčku, skoč zas koupit růžičku.“
Kytky divy dělají, ženy se usmívají.
„Děkuji ti, miláčku“ a hned ti dá hubičku.

A někdy se může stát, že ti dva to chtějí vzdát.
„Že už to prostě nemá cenu! Mít u sebe tuhle ženu!“
„A že tenhle hrozný muž, přestal milovat mě už!“
Pán Bůh říká: „Moje děti, zanechte těch hloupých řečí.
Milovat je rozhodnutí, láska potom rychle vzklíčí
i když teď se vám to příčí.“

Brzy přijde velká změna, muž zajásá: „Skvělá žena!“
Žena muže obdivuje, svou úctu mu projevuje.
Je to Láska s velkým EL..., „kam jen ten muž odešel?“
Už se vrací s kyticí a s úsměvem na líci,
celou noc pak nešli spát, měli si co povídat.
O tom jak ten Stvořitel, vše perfektně vymyslel.

Marta Slováčková

vyrostla v křesťanské rodině, působí v Křesťanském sboru Vsetín, autorka křesťanské poezie.

Jerry Bridges

Důvěra Bohu i ve chvílích, kdy život bolí

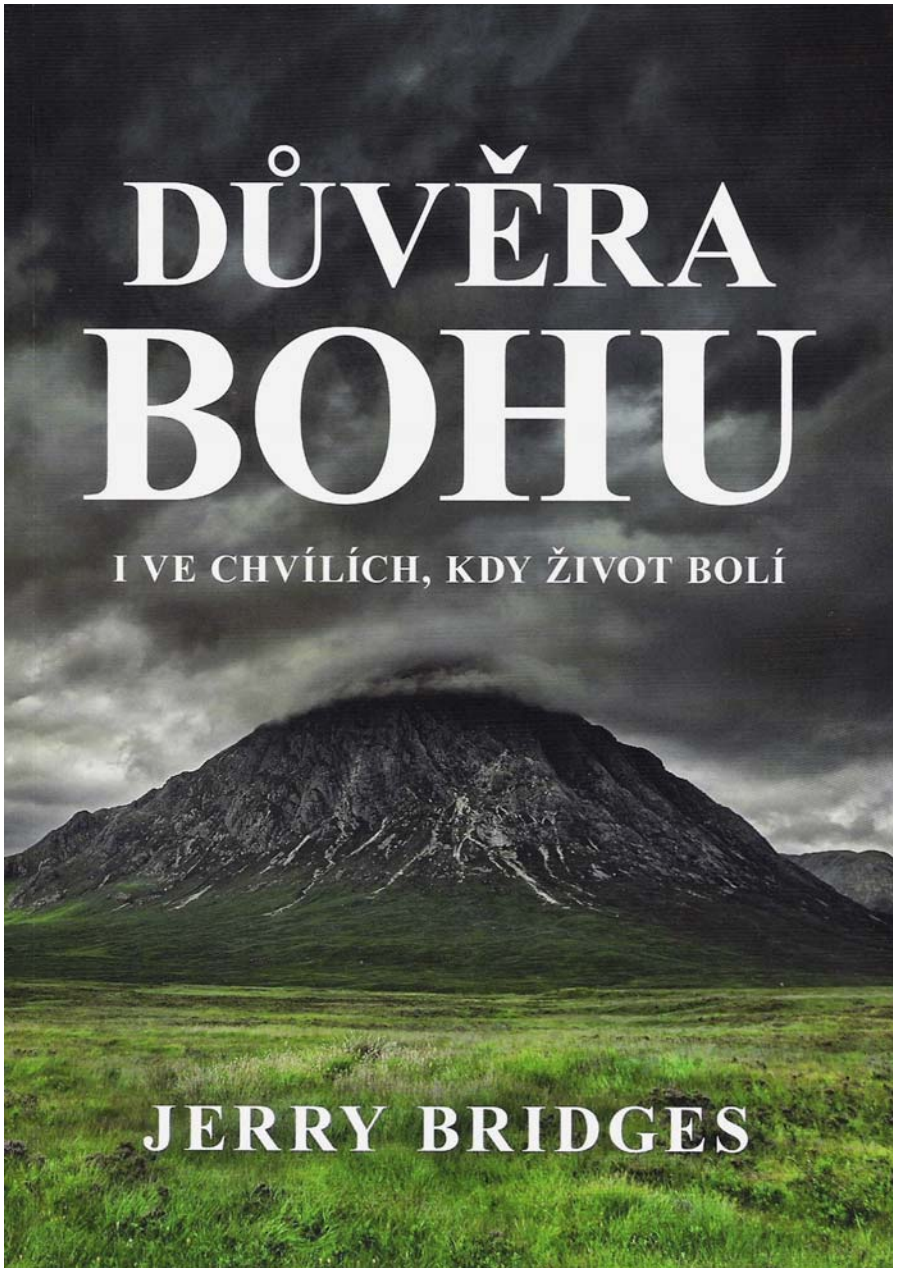

Didasko 2016, 186 strán

Na tému bolesť a viera v Boha som už čítala viacero kníh a priznám sa, že sa mi nechcelo púšťať do ďalšej. Už sa mi nechcelo „prehrabávať" sa v utrpení, pátrať po zmysle bolesti, lebo práve v tom spočívalo ťažisko väčšiny kníh s touto tematikou, ktoré som doteraz čítala. Napriek tomu som si knihu *Důvěra Bohu* od Jerryho Bridgesa aspoň tak zbežne prelistovala. A nakoniec som sa predsa len do nej pustila a prečítala som ju úplne celú, od prvej strany až po poslednú. Zistila som totiž, že táto kniha je iná, odlišná od kníh o bolesti, ktoré som čítala v minulosti.

Autor sa v knihe nevenuje skúmaniu utrpenia ako takého alebo radám, ako utrpenie zvládať, ale ponúka čitateľovi výsledky svojho biblického štúdia o Bohu. Pretože v čase utrpenia, a samozrejme tak isto aj v čase blahobytu, potrebujeme vo svojom živote nejaký pevný bod. Potrebujeme niečo alebo skôr niekoho, o koho sa môžeme za každých okolností oprieť, komu môžeme dôverovať, že sa postará, že je väčší a mocnejší než my sami. A ak sa má naša dôvera opierať o Boha, potom potrebujeme v prvom rade Boha poznať, potrebujeme si byť istí, že Boh je dôvery hodný. Preto autor vo svojej knihe upriamuje čitateľov pohľad predovšetkým na Boha samotného, a to na základe Písma.

Zvrchovaný Boh

Svoju knihu autor začína kapitolami o Božej zvrchovanosti. Najskôr sa jej venuje všeobecne a potom sa pozerá konkrétne na Božiu zvrchovanosť nad ľuďmi, nad národmi, a tiež nad prírodou. Poukazuje na rôzne miesta v Písme, z ktorých sa dozvedáme, že Boh všetko drží pevne v rukách a nič sa nevymkne z Jeho večného plánu. Či sú to dobré alebo zlé veci, či sú to veľké udalosti alebo úplne obyčajné maličkosti, všetko je pod Božou kontrolou. Dokonca aj keď sa zdá, že v niektorých udalostiach Božiu ruku vôbec nevidno (napríklad v príbehu Ester alebo Rút). Zároveň Boh nekoná systémom, že by sa až po vypuknutí protivenstva snažil z toho vyťažiť niečo dobré. On o všetkom už dopredu vie, so všetkým počíta, nič Ho nevyvedie z rovnováhy. Dokáže ovplyvniť živú i neživú prírodu. Dokáže ovplyvniť všetko dianie vo svete – či už na politickej scéne alebo na akejkoľvek inej úrovni. Dokáže hýbať celými národmi a zároveň aj jednotlivcami, a to bez ohľadu na ich stav alebo postavenie a dokonca bez ohľadu na to, či v Boha veria alebo nie. Bohu sa nikdy nemôže stať, že by Mu niekto prekazil plány alebo že by nenašiel nikoho, kto by Jeho plány uskutočnil...

Boh je skrátka taký, je absolútne zvrchovaný, má všetko vo svojej moci, pri čom ale neodsúva bokom našu slo-

bodnú vôľu ani osobnú zodpovednosť, a často sa stáva, že neodstraňuje prekážky z našej cesty životom. Sú to pre nás možno ťažko zrozumiteľné veci, a autor sa ani nesnaží za každú cenu všetko vysvetliť. Jednoducho predkladá biblické fakty a pre mňa boli práve tieto fakty veľmi dôležité. O Božej zvrchovanosti som vedela už predtým, ale vždy to bola pre mňa viac-menej len vzdialená a tak trochu neuchopiteľná teória. Táto kniha mi pomohla uvidieť Božiu zvrchovanosť zblízka a v praxi. Ukázala mi ju z mnohých strán a v rôznych súvislostiach.

Bolo to poučné čítanie, no nečítalo sa to ľahko. Obzvlášť, ak sa do štúdia Božej zvrchovanej moci človek pustí v čase, keď sa jemu alebo jeho blízkym dejú zlé veci, v takých chvíľach to môže byť naozaj bolestivá záležitosť. Ale ak chceme hovoriť o dôvere Bohu, téma Jeho zvrchovanosti sa nedá obísť. Ako by sme mohli niekomu plne dôverovať, ak by sme si neoverili, že má všetko pevne v rukách, ak by sme zostali v pochybnostiach, že sa môže niečo vymknúť z dosahu jeho moci?

Možno aj pre vás bude táto kniha trochu ťažkým orieškom, ale keď to nevzdáte a prehryziete sa cez prvé kapitoly, začnú sa pred vami vynárať ďalšie dôležité dieliky z mozaiky. Autor nezostáva len pri faktoch o Božej zvrchovanosti, ale postupne odkrýva aj fakty o Božej nekonečnej múdrosti a napokon o Jeho dokonalej láske. Špeciálne láske sa autor venuje v dvoch rovinách – lebo jedna vec je poznanie Božej lásky a niečo trochu iné je jej prežívanie. Tieto tri – zvrchovanosť, múdrosť a láska – sa navzájom dopĺňajú a sú rovnocenné, rovnako dokonalé, rovnako dôležité. Boh koná nielen zvrchovane, ale vždy aj veľmi múdro a vždy s láskou. A všetko, čo robí, robí pre svoju slávu a pre naše dobro. Lebo, ak niečo robí pre svoju slávu, zanemená to, že z toho bude plynúť sláva aj pre Jeho Syna, lebo Otec a Syn sú jedno, a teda aj pre nás, ktorí sme v Synovi ukrytí.

Pohľad do života človeka

Zhruba dve tretiny knihy autor upriamuje čitateľov pohľad priamo na objekt našej dôvery, na Boha. V záverečnej tretine sa potom venuje aj pohľadu do našich životov a srdc. Hovorí o možnosti využiť protivenstvo k osobnému rastu. Spomína niekoľko dôležitých a užitočných cieľov, ku ktorým nás protivenstvo môže priviesť, ak sa oddáme dôvere Bohu. Hovorí tiež o samotnom rozhodnutí dôverovať, o tom, že dôvera nie je otázka citov alebo pocitov, ale je to vec rozumu, vec rozhodnutia. Venuje sa tiež prejavom dôvery, ako sa môže alebo má dôvera v Boha prejaviť v čase skúšok a ako naopak v čase blahobytu. A hovorí o potrebe dôverovať Bohu nielen v boji s vonkajším protivenstvom, ale napríklad aj v otázke seba prijatia. Utvoril ma Boh presne takého, aký mám byť, aj v tejto veci je Boh zvrchovaný alebo sa Mu na mne niečo nevydarilo?

Dvojaká otázka dôvery

Autor svoju knihu otvára aj končí dvoma zásadnými otázkami. Najskôr sa pýta, či je Boh ako taký dôveryhodný. K tomu nám predkladá na zváženie množstvo faktov z Písma. A druhá, rovnako zásadná otázka znie, či som ochotný dôverovať Bohu ja osobne vo svojom srdci. Som ochotný dôverovať Mu práve teraz, v tejto chvíli, bez ohľadu na to, čo sa okolo mňa alebo aj vo mne samotnom odohráva? Na túto druhú otázku si už odpoveď bude musieť nájsť každý sám. Po prečítaní tejto knihy sa vám možno odpoveď bude hľadať o kúsok ľahšie.

JANA ČÍŽOVÁ

Vstupné do Božího království

Říká se, že Boží milost je zdarma, že každý může k Bohu a do jeho království přijít bez toho, aby něco platil. S tím souhlasím. Ale přece!

V době Starého zákona platilo, že při sčítání lidu musel každý, kdo chtěl být zařazen do soupisu lidu, zaplatit půl šekelu. (8g stříbra = dvě denní mzdy = dnes asi 2000 Kč) Nebylo to moc, tolik byl schopen dát každý.

Biblický úsek v Exodu 30,12-16, který tento poplatek popisuje, vysvětluje, že se jedná o výkupné, aby dotyčného nepostihla nějaká pohroma.

Zařazení do Božího soupisu tedy není zadarmo. Nestojí to sice moc, ale není to zadarmo. Jako by Bůh chtěl vidět, že na tom dotyčnému záleží, když chce být zapsaný mezi Boží lid. V jeho řadách jsou pouze ti, kterým na tom záleží a jsou ochotni na to vynaložit určitou cenu, něco obětovat.

Na druhé straně být zařazen do Božího lidu je obrovská čest a výsada. Bůh člověka chrání před pohromou! A člověk si za to rád zaplatí! Bůh platí mnohem víc než dvoutisícovku, aby nás uchránil daleko větší pohromy. Když přišel Pán Ježíš, vyzýval lidi, aby věřili evangeliu, a tak byli zachráněni – také před pohromou. Bůh volá dodnes, aby nás zachránil před pohromou pekla. Aby nás zachránil, sám zaplatil mnohem víc – obětoval vlastního Syna, musela téct jeho krev. To je výkupné, které zaplatil Bůh. A my si je přivlastňujeme, když v něho uvěříme.

Naše zařazení do Božího lidu stálo něco Boha a stojí také nás. Není to nezávazný vztah. Ne, že přijdu, kdy chci, odejdu, kdy chci, jak je to v dnešní době časté. Bůh i my jsme do našeho vztahu něco vložili. My můžeme počítat s Boží záchranou a Bůh počítá s námi. Máme určitý závazek – pokud jde o naše chování, úctu k Bohu, abychom Bohu dělali čest, reprezentovali ho. Ne, že budeme chvíli sloužit jemu a pak zase někomu jinému. Počítá s naší věrností, ochotnou službou. Když už jsme začali a obětovali „dvě tisícikoruny“, Bůh počítá s tím, že u něho zůstaneme na celý život. Pro nás to znamená oběť v tom, že nebudeme zkoumat, jaké je to jinde.

Budeme mu prostě věrni i v nepříznivých podmínkách. Budeme hájit jeho barvy, i když nás potká neúspěch, i když si nás samých nebo naší práce a služby nikdo nevšimne, i když přijdou nepříjemnosti. Víme, že Bůh učinil spolehlivé opatření, abychom byli uchráněni před tou nejhorší pohromou. Když kvůli nám byl ochoten dát takovou cenu (vlastního Syna), tak se o nás určitě postará.

Ptám se tedy, nakolik je pro nás vztah s Bohem závazný?

JAN VOPALECKÝ

Manželia **Spaffordovci** a Americká kolónia v Jeruzaleme

Moodyho podporovatelia

Horatio Gates Spafford sa narodil v meste Troy, štát New York, USA 20. októbra 1828. Stal sa popredným právnikom a bol tiež starším zboru presbyteriánskej cirkvi. V roku 1861 sa v Chicagu oženil. Jeho manželka **Anna Tobine Larsen** (narodená 16. 3. 1842) pochádzala zo Stavangeru v Nórsku. Keď bola ešte malá, jej rodičia sa presťahovali do USA, kde sa jej otec stal farmárom. Anna bola Horatiovou žiačkou v nedeľnej škole. Spaffordovci sa v Chicagu stali veľmi známymi. On tu bol popredným právnikom a partnerom prosperujúcej advokátskej firmy. Boli tiež popredними podporovateľmi a blízkymi priateľmi evanjelistu Dwighta L. Moodyho. Spafford investoval do nehnuteľností v rozširujúcom sa Chicagu. Keď veľký požiar v roku 1871 zničil značnú časť mesta, pohltil aj väčšinu z jeho investícií. V Chicagu sa im v rokoch 1862-71 narodili štyri dcéry: Anna, Margaret, Elisabeth a Tanetta.

Potopenie lode Ville du Havre a strata detí

Spafford sa rozhodol v roku 1873 ísť s rodinou na dovolenku do Anglicka, kde práve vtedy mal evanjelizácie jeho priateľ Moody. On však pre pracovné povinnosti musel ešte zostať doma. A tak poslal svoju manželku so štyrmi dcérkami vopred s tým, že príde za nimi. 22. novembra 1873 do parníka Ville du Havre, ktorým cestovali, narazila oceľová plachetnica. Následkom zrážky sa parník potopil a 226 ľudí z neho sa utopilo v oceáne, medzi nimi boli aj všetky štyri dcérky Spaffordovcov. Mali vtedy 11, 9, 5 a 2 roky. Ich matku Annu Spaffordovú zachránili.

Známa duchovná pieseň

Po príchode do Anglicka poslala Anna manželovi telegram, ktorý začínal slovami: ***Zachránená sama.*** Spafford sa potom plavil do Anglicka. Loď, na ktorej cestoval, plávala popri mieste tragédie, kapitán lode mu ho ukázal. Podľa ich dcéry Berty, narodenej neskôr, Spafford tam napísal pieseň, ktorá sa stala známou v západných i ďalších krajinách. V spevníku ***Duchovné piesne*** má číslo 166 a názov ***V Kristu mám nebeský, vzácny mier*** (český preklad je v spevníku PNŽ 159). V jej prvej slohe sú tieto slová: ***Keď Pán Ježiš pokoj svoj v dušu mi vlial, nech vôkol aj búrok je tma! Ja spievam, keď prežívam radosť i žiaľ – v Kristu blažený mier duša má.*** A v refréne sa po každej slohe opakuje: ***V duši mám blahý mier, v Kristu mám nebeský, vzácny mier.*** V anglickej pôvodine tam znie: ***Je dobre mojej duši, je dobre, je dobre mojej duši***. Pieseň zhudobnil americký evanjelista a skladateľ duchovných piesní Philip P. Bliss.

Neskoršie roky Spaffordovcov

Po smrti ich štyroch dcérok Anna porodila ďalšie tri deti. V roku 1880 však zomrel na šarlach ich jediný štvorročný syn Horatio. Zo siedmych detí im tak zostali iba dve dcéry: Berta a Grace. Po tragédii v oceáne stali sa Spaffordovci na okraj odsunutými kresťanmi. Horatio videl v tragédii rodiny Boží zásah do ich života a pokyn k jeho zmene. Opustili presbyteriánsku cirkev a mali kresťanské zhromaždenia vo svojom dome. Americká tlač ich mesiánsku sektu nazvala posmešne Premožitelia. Neskôr v Jeruzaleme si Spaffordovci adoptovali dorastenca turecko-židovského pôvodu z Ramalláhu, ktorému dali meno Jacob Elliah Spafford. Ten ako školák objavil neskôr vzácny rukopis pri rybníku Siloam. Horatio Spafford zomrel na maláriu 16. októbra 1888, štyri dni pred svojimi šesťdesiatimi narodeninami. Anna zomrela až 17. apríla 1923 ako 81-ročná a prežila tak svojho muža o viac než 34 rokov. Obaja sú pochovaní na cintoríne ***Americkej kolónie*** v Jeruzaleme.

Americká kolónia v Jeruzaleme

V auguste 1881, po narodení dcérky Grace, presťahovali sa Spaffordovci so skupinou trinástich dospelých a troch detí do Jeruzalema, kde založili ***Americkú kolóniu***, považovanú za „utopickú komunitu“. Na začiatku príslušníci komunity bývali v prenajatých priestoroch pri Damašskej bráne. Pre svoj zvláštny spôsob spoločného života zažili podozrievanie od mnohých, aj od samotných amerických konzulov v Jeruzaleme. Podľa Horatiovho biblického poznania verili v skorý druhý príchod Pána Ježiša. Členovia ***kolónie*** začali a konali ľudomilnú činnosť medzi obyvateľmi Jeruzalema. Slúžili všetkým núdznym ľuďom bez ohľadu na ich náboženskú príslušnosť: kresťanom, židom i moslimom. Takouto službou si získali dôveru všetkých obyvateľov.

Služba ***kolónie*** pokračovala aj po smrti Horatia Spafforda. Jej vedenie prevza-

la jeho manželka Anna Spaffordová. V roku 1894 navštívila Chicago. Nadviazala tam spojenie s vodcom švédskej evanjelickej cirkvi Olafom Henrikom Larssonom. Zistili, že majú veľa spoločného. Následkom toho sa skupina Švédov z Chicaga rozhodla odísť do Jeruzalema. Larsson povzbudil aj svojich príbuzných vo švédskom meste Nås, aby sa ta presťahovali. Tak sa vytvorila skupina 37 dospelých a 17 detí, ktorá v roku 1896 prišla do Svätej zeme a zaradila sa do ***Americkej kolónie***. ***Kolónia*** tak vzrástla na ***150 príslušníkov*** a presťahovala sa do veľkého domu bohatého arabského vlastníka Rabbaha Huseina mimo hradieb mesta pri ceste do Náblusu. Časť budovy využívali ako penzión na ubytovanie návštevníkov z Európy a USA.

V starobe svojej matky a po jej smrti prevzala vedenie ***kolónie*** staršia dcéra Spaffordovcov Berta Vester Spaffordová so svojím manželom Frederickom Vesterom. Ona viedla hlavne sociálnu a on hospodársku a obchodnú činnosť ***kolónie***. Pod jeho vedením vytvorili malú farmu s chovom kráv a svíň, mäsiarstvo, mliekareň, pekáreň, tesársku a kováčsku dielňu. Prácu podporoval i výťažok z obchodu s fotografiami, ručnými prácami a archeologickými predmetmi. ***Americká kolónia*** si získala moslimov a židov svojimi dobrými skutkami medzi nimi aj vyučovaním v moslimských a židovských školách. Na rozdiel od protestantských misionárov oni sa neusilovali priamo o obrátenie moslimov a židov.

Dobové fotografie Jeruzalema a artefaktov

Fotografie Jeruzalema a udalostí v ňom začal od roku 1900 zhotovovať príslušník ***kolónie*** Elijah Meyers. Jeho práca sa neskôr rozšírila a v ***kolónii*** vznikol plnohodnotný fotografický ateliér. Ich fotografie archeologických artefaktov si neskôr získali veľký záujem archeológov. Zbierka týchto fotografií je v súčasnosti uložená v knižnici Kongresu USA.

Pliaga kobyliek

V marci až októbri 1915 roje kobyliek požrali v Palestíne a jej okolí takmer všetku vegetáciu. To malo za následok veľký nedostatok potravy a ešte väčšiu biedu chudobných. Sám Džemal Paša, vrchný veliteľ Sýrie, požiadal ***Kolóniu***, aby fotograficky dokumentovala postup katastrofy.

Prvá svetová vojna

V novembri 1914 vstúpila turecká Otomanská ríša do vojny ako spojenec Nemecka. Palestína a Jeruzalem sa stali bojovým poľom medzi vojskami Dohody a Centrálnymi mocnosťami. Tie zviedli proti sebe ťažké boje o kontrolu nad Palestínou. V tomto čase zohrala ***Americká kolónia*** kľúčovú úlohu pomoci trpiacim ľuďom v Jeruzaleme. S dovolením tureckej vrchnosti prevzala ošetrovanie ranených tureckých vojakov v preplnených nemocniciach.

Vojna priniesla ľuďom v krajine veľké utrpenie. Všetci mladí museli nastúpiť do armády a ostatní muži do pracovných brigád. Turecká armáda rekvirovala ľuďom zásoby potravín a lode štátov Dohody blokovali prístavy. Dochádzalo k podvýžive i hladu obyvateľov. Následkom toho ľudia zomierali na týfus a ďalšie epidémie. ***Kolónia*** začala organizovať pomoc v núdzi pre trpiacich v Jeruzaleme. S pomocou peňazí z USA zriadila ***nemocnice, sirotince a ďalšie sociálne zariadenia***, vytvorila vývarovňu v ktorých podávali polievku tisícom hladných ľudí. V prvej etape jej činnosti ich bolo denne aj 2400 a v druhej až 6000. Keď generál Allenby s britskými vojakmi 11. decembra 1917 vstúpil do Jeruzalema, ***kolónia*** ponúkla svoju ľudomilnú činnosť novým britským vládcom a pokračovala v tejto službe lásky obyvateľom mesta.

Medzi prvou a druhou svetovou vojnou

Kolónia sa naďalej starala vo svojom sirotinci, nazvanom po Anne Spaffordovej, o deti, ktorých rodičia buď zahynuli alebo boli od nich oddelení. A vo svojej nemocnici liečila tisíce detí z Jeruzalema a jeho okolia. ***Berta*** Vesterová-Spaffordová viedla túto prácu 42 rokov. Charitatívna práca začatá Spaffordovcami pokračovala aj v tomto období. Až rozpory vo vnútri ***kolónie*** viedli po roku 1950 k zániku tohto utopického podujatia i veľkej ľudomilnej služby a práce ako celku. Ale niektoré časti z nej pokračujú dodnes. Tak ***Spafordovo detské centrum*** poskytuje lekárske služby a podporu pre zdravý vývoj arabských deti a ich rodín v Jeruzaleme. Druhý dom ***kolónie*** za hradbami Jeruzalema slúži dnes ako ***Hotel Americkej kolónie*** návštevníkom Jeruzalema. Na južnom svahu vrchu Scopus v záhrade Tabachnik, blízko Hebrejskej univerzity leží ***cintorín Americkej kolónie***. Iný jej cintorín sa nachádza na vrchu Sion.

Z HISTORICKÝCH PRAMEŇOV VYBRAL, PRELOŽIL A UPRAVIL JÁN HUDEC

Poznámka autora článku:

V spomenutom Hoteli Americkej kolónie stretla sa v roku 1967 manželka Jima Elliota, jedného z piatich amerických misionárov zabitých v Ekvádore (1956), Elisabeth Elliotová, s 88-ročnou Bertou Vesterovou-Spaffordovou, ktorá jej rozprávala úryvky zo životného príbehu svojich rodičov. Ako jediná kresťanská žena bola Berta kráľom Husseinom vyznamenaná ***Jordánskou hviezdou*** za chvályhodné kvality, ktoré preukázala v práci pre obyvateľov Jeruzalema a Palestíny.

Parabible Alexandr Flek

Biblion, Praha 2018, 189 stran

„Žádný autoritativní překlad, žádná náhrada původního textu, jen nově převyprávěné kousky z Bible. Ale taky žádná samoúčelná kratochvíle, naopak – ty starodávné řecké texty tu nejsou na ozdobu. Z nich Parabible vychází, je interpretuje a jim skládá účty. A čtenáři chce nasadit brouka do hlavy: Jak by mohl vypadat Ježíšův příběh, kdyby se odehrál dnes, tady u nás?“ **Tak tohle jsem si přečetl na zadní straně obalu této knihy spolu s vyjádřením řady známých osobností a s velkým zájmem jsem si ji pak přečetl.**

Parabible mne zaujala jak svým formátem, tak i provedením. Je tištěna na hrubém papíře, a u každého převyprávěného úseku Bible je na levé straně vytištěn biblický text v překladu autora Bible 21, Alexandra Fleka. Vedle je původní řecký text z *Novum Testamentum Graece, 28th revised edition* (Deutsche Bibelgesellschaft Stuttgart, 2012), takže i znalci řečtiny si mohou přijít na své.

Jedná se v podstatě o převyprávěné kousky Bible, primárně zaměřené na život Pána Ježíše a přesazené z izraelské země na počátku našeho letopočtu do českých zemí v 21. století. Místo Nazareta zaujaly v příběhu Nošovice ve Slezsku, Karviná vystupuje jako Kafarnaum a Betlém, z něhož pocházel Josef Tesař, je přenesen do Berouna. Místo Jeruzaléma zaujala matička Praha.

Kniha je psána svěžím způsobem, řečí dnešních lidí, takže jí mohou rozumět i ti, pro které je biblická mluva nesrozumitelná. Dovede zaujmout nejen dospělé, ale i náctileté, o čemž jsem se přesvědčil názorně u svého vnuka, který jinak na četbu moc není, ale zde si neustále říkal o další a další epizody.

Parabible začíná Prologem, což je v podstatě upravený prolog z Janova evangelia, nazvaný „Jiná liga“. Kniha se dále člení na „Inkarnaci“, zprávu o narození Pána Ježíše, „Iniciaci“, což je Ježíšův křest a následná zkouška satanem, dále přichází „Mise“, tedy Ježíšovy činy, a „Lekce“, krásné zpracování Kázání na hoře. Následují „Ilustrace“ – podobenství, „Terapie“ – jeho uzdravování, „Konfrontace“ – střety s farizeji a zákoníky, „Perspektiva“, což je eschatologický výhled na příchod Božího království, a „Pašije“ jsou logicky o utrpení našeho Pána. Vše vrcholí velkým „Finále“, tedy zprávou o vzkříšeném Ježíši. Závěr knihy tvoří „Apendix“ jako doslov a několik příběhů jiných podobných autorů.

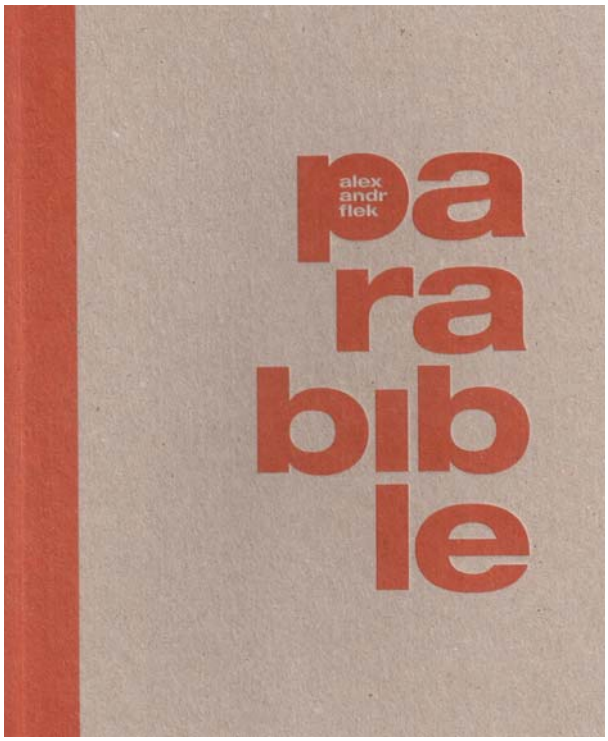

Pro lepší představu, jak toto dílo vypadá, jsem vybral ukázku s názvem „Náměstci“ (podle Mt 23,1-12):

Když ho všichni ti experti konečně nechali být, Ježíš se obrátil k těm, kdo se tlačili před chrámem, a hlavně k těm, kdo všechno opustili a vydali se s ním na cesty. Řekl jim:

„Náboženští papaláši ze sebe dělají Boží náměstky na zemi. Když vedou řeči o křesťanských hodnotách, řiďte se těmi hodnotami, ale ne příkladem těch, kdo se jimi ohánějí. Ty hodnoty totiž nejde hájit, je možné podle nich jen zkusit žít. Jako by život už tak nebyl těžký, oni ho lidem ještě ztěžují nesmyslnými požadavky a bezohlednými předpisy. Sami ale ani nehnou prstem, aby lidem pomohli s jejich těžkostmi. Chtějí jen do všeho mluvit a na všechno mít vliv. Rozšiřují své vozové parky a nosí podivné šaty, aby je všichni poznali. Milují čestná místa na státních oslavách, pozvání do televizí, když se s nimi zachází jako s celebritami a když je všichni oslovují jejich tituly.

*Proto si nenechte říkat třeba **důstojnosti** – vždyť důstojnost mají všichni lidé jako obraz svého Stvořitele, a tak jste všichni bratři a sestry v jedné rodině. Také není na místě někoho oslovovat **otče** nebo **pastore** – vždyť všichni máte v nebi jednoho Otce a Pastýře. A když jsme u toho, proč si necháváte říkat **pane doktore**? Vždyť už přišel jiný Doktor, aby uzdravil celý svět. Vaše důležitost není daná vašim titulem, ale tím, co jste udělali pro druhé. Kdo předbíhá ve frontě, toho pošlou na konec, a kdo se necpe, dostane volňásek do nebe.“*

Samozřejmě, i mezi křesťany budou lidé, kteří nemají příliš pochopení pro podobné aktualizace a interpretace pro dnešní dobu. Je pravděpodobné, že se najdou vážní křesťané, pro které to bude dokonce i problém a budou možná myšlenku převedení do současnosti v naší zemi považovat za znevažující a znesvěcující. Těm pak doporučuji to, co v závěru svého úvodu napsal autor: *„Jak to ovšem s **Parabiblí** dopadne, to už je na vás, drazí čtenáři. Pokud vás kniha osloví, budu moc rád. Pokud mi o tom napíšete, budu ještě radši. A pokud zjistíte, že **Parabible** není váš šálek kávy, sáhněte raději rovnou po Knize knih!“*

Rozhovor s autorem Parabible A. Flekem najdete také na *dvtv.cz* (pozn. redakce).

Tomáš Pala

s manželkou Bronislavou vychoval dvě děti, je dědečkem tří vnoučat, autor mnoha křesťanských publikací a článků.

Čas objať sa

Karen Kingsburyová

Advent-Orion, 2018, 337 strán

Možno ste čítali knihu od autorky **Karen Kingsburyovej** s názvom *Čas tancovať*. Je v nej opísaný príbeh dvoch veriacich ľudí – Martina a Emy, ktorí prechádzali hlbokou manželskou krízou. Kniha ***Čas objať sa*** dovoľuje čitateľovi nazrieť do života manželov a celej rodiny po prekonaní tohto ťažkého obdobia.

Martin a Ema mali za sebou ťažké časy, ale hneď z prvých strán novej autorkinej knihy je zrejmé, že ani potom nemali na ružiach ustlané. Nečakal ich už iba odpočinok a rozprávkový koniec typu „a tak žili šťastne, až kým nepomreli". No napriek naozaj ťažkým chvíľam dokázali všetko ustáť – znova vďaka Božej pomoci a práci na vzájomných vzťahoch. Nebolo to však jednoduché, museli čeliť mnohým výzvam, problémom, pochybnostiam, bolesti.

Martin zažíval nepríjemné problémy v práci, krivé obvinenia, ohováranie, hrozbu straty zamestnania. Aj doma bolo čo riešiť. Syn bojoval so závislosťou od pornografie. Dcéra, ktorá mala z nich všetkých asi najužší vzťah s Bohom, zrazu bojovala s neschopnosťou modliť sa. Popri tom museli čeliť ťažkým následkom nečakanej autonehody a tiež bojovať o život milovanej vnučky. Pod váhou tohto všetkého samozrejme dostal zabrať aj novovybudovaný vzťah Martina a Emy.

Či sa príbeh končí happy endom alebo nie, to nebudem prezrádzať, to si už budete musieť prečítať v knihe. Ale som vďačná autorke, že pristupovala k písaniu príbehu realisticky. Nesnaží sa čitateľovi tlačiť do hlavy, že ak je kresťan, vždy všetko musí dopadnúť dobre, len treba veriť a usmievať sa. Bez ohľadu na koniec príbehu, jeho protagonisti až do samého záveru netušili, akú cestu im Boh prichystal, a museli zvládať život taký, aký práve v tej chvíli bol. Museli žiť bolestivú a smutnú realitu, akú často prežívame aj my vo svojich vlastných životoch.

Kniha je plná skúšok, trápenia a hľadania odpovedí, ale zároveň je popretkávaná nádejou a Božím hlasom. Celým príbehom sa tiahnu Božie slová, ktoré postupne zaznievajú k srdciam zúčastnených: Nespoliehaj sa na svoj rozum. Aktéri príbehu mohli postupne po kúskoch spoznávať, že Boh je Víťaz, nech už veci dopadnú akokoľvek.

Pozorný čitateľ nájde v knihe mnoho užitočných, podnetných myšlienok. Niektoré z nich hovoria priamo o Bohu, a niektoré sú síce zobrazené na vzťahoch medziľudských, ale dajú sa veľmi dobre preniesť aj do vzťahu človeka a Boha. Niektoré sú napísané pekne „po lopate" a niektoré treba hľadať medzi riadkami.

Ja som sa napríklad dočítala, že Boh o všetkom vie a má všetko pod kontrolou. Boh má východiská, aj keď je človek chytený v pasci. Boh sa ku nám prihovára v najtichšom mieste nášho srdca. Schopnosti počuť Boží hlas predchádza úprimná láska – milovanie Boha celým srdcom. Pravda nás vyslobodí, ak budeme ochotní počúvať Boží hlas, ktorý nám povie pravdu o nás samých. Boh bude stáť za nami bez ohľadu na to, kto z ľudí sa za nás postaví a kto nie. Boh nám odpustil oveľa viac, ako my kedy budeme musieť odpustiť niekomu inému. Boh sa stretne s nami práve tam, kde sa nachádzame, a prevedie nás cez obdobie pochybností. Vzťah s Bohom je príliš cenný na to, aby sme Boha spochybňovali. Potrebujeme sa naučiť milovať Boha takého, ako sa práve v danej chvíli v našich životoch (ne)prejavuje. Napriek všetkému, čo sa okolo nás deje alebo diať bude, Božie stopy sú všade, len sa treba dobre pozerať. Boh je oveľa väčší, než si dokážeme predstaviť. Boh je nepochybne Bohom zázrakov...

Jana Čížová
vyrástla v kresťanskej rodine, pôsobí v Kresťanskom zbore v Púchove, autorka článkov a knižných recenzií.

Co by se stalo, kdyby neexistovala pravda?

O ztrátě pravdy a jejich následcích

Je pravda relativní?

Představte si, že byste nastoupili ve Frankfurtu do vlaku, jehož cíl byl podle informačních tabulí Stuttgart. Když po dvou hodinách jízdy vystoupíte, je vlak v Dortmundu. Spolehli jste se na to, že údaj na tabuli byl správný.

Anebo: zaplatíte svůj nákup v supermarketu 50 € bankovkou, prodavačka vám však vrátí do 20 €. Dojde ke slovní výměně – prodavačka tvrdí, že to bylo jen 20 Euro. Kdo říká pravdu?

Nebo: vyzvedli jste si své auto ze servisu, kde vám vyměnili brzdy. Vůz vám byl předán s poznámkou na účtu: „Přezkoušeno mistrem." Po prvních 100 m naštěstí zjistíte, že brzdy nefungují. Jakou pravdivost měla poznámka o mistru?

Pravda všedního dne

A tak bychom mohli pokračovat. Je snadné říci: „Pravda neexistuje, každý má svou pravdu, pravda je relativní." Kdyby to byla „pravda", pak by náš život byl nejen nekonečně komplikovaný, a žít společně by bylo po krátké době nemožné. Docházelo by stále častěji k nedorozuměním, obviňováním a odmítání. Bez pravdy to nejde. A tyto příklady ukazují jasně, že otázka pravdy prostupuje až do elementárních událostí našeho všedního života. To není jen filosofická otázka, o které někteří odborníci debatují v nějaké věži ze slonoviny. Otázka pravdy nás zasahuje uprostřed naší lidské existence.

„Pravda" se stala podezřelou: vytváří spory až k válce. Proto někteří navrhují zcela se jí vzdát – kvůli zachování míru. Jde to však? Můžeme se pravdy zřeknout? Následující článek se zabývá touto otázkou.

Nebezpečná pravda

Žijeme teď v době, ve které pravda nemá dobré lobby. Již bylo uvedeno, že pravda vytváří konflikty a může být nebezpečná. Ne bezdůvodně vyzýval sociolog Ulrich Beck, že bychom měli nahradit „pravdu" „mírem", aby nebyla ohrožena další existence lidstva.[1]

Ne každý argumentuje tak promyšleně. Mnozí papouškují zcela bezmyšlenkovitě, že to přece není důležité, vždyť přece každý máme „svou" pravdu. To přitom není nic nového. Už Pilát se ptal: *„Co je pravda?"* (J 18,38) Zásadní postoj skepse je prastarý. Ať už říkáme: „nic přesného se neví", anebo „nic není jisté a ani to není jisté"[2] – kde je tu rozdíl?

Co si představuješ jako znalost pravdy...

A mezitím se to stalo až po oblast evangelikálních křesťanů reprezentativní (možná bych měl říci: „křesťanským zvykem"), že nikdo o sobě nemůže tvrdit, že v určitých oblastech poznal pravdu. „Co si to vlastně myslíš? Ostatní přece nad tím přemýšleli tak jako ty – a došli k jinému závěru."

Byl-li před 40 lety výrok: „tento text není pavlovský", liberální provokací, pak dnes je to ještě zesíleno o pluralistickou provokaci: „dnes se dá vše přece vidět i trochu jinak". Svým způsobem, kousek dál má každý kousek pravdy. Máme sice společný (biblický) text, ale co skutečně znamená, už není jasné. Je jazykově a kulturně rozdělen. Kdo chce Bibli rozumět správně, musí nejprve chápat kulturní kontext tehdejší doby, a pak srovnávat s dnešní dobou. Ale kdo to dokáže? Bibli jen číst – tak jednoduše to už dnes nejde.

Spory pak vznikají zvláště u témat, o kterých se dnes vášnivě debatuje a která jsou působením médií na pořadu dne – jako otázka pohlaví anebo otázka sexuální identity. Je dnes ještě možné v těchto bodech zastávat biblické stanovisko? Existuje k tomu vůbec biblická pravda? Pro stále více křesťanů to už není jasné.

Nezůstává však jen u společensky preferovaných témat.

O čem dnes ještě můžeme mluvit?

Vezměme např. smírčí smrt Kristovu,

1 U. Beck, Der eigene Gott, str. 209

2 Připisováno Arkesilaovi z Pitany, 266 – 241/240 př. Kr.

dosud vždy ústřední bod křesťanské víry. Můžeme ji ještě dnes zvěstovat? Když přece dnešní lidé myšlenky o vině a smíření vůbec nechápou, jak se tvrdí.

Je to však skutečně problém naší doby? Otázky „hříchu“, „smíření“ a „vykoupení“ jsou tak staré jako lidstvo. A nebyly „jasné“ v žádné době, neboť odpovědi náboženství jsou velice rozdílné. I v dobách prvotních křesťanů nebyly tyto otázky bez dalšího pochopitelné. Proto se muselo **zvěstovat a bránit celé evangelium**. Neboť víra povstává ze zvěstování, ne ze společenské analýzy.

Podle marxistického myšlení nastoupila později „společnost“ na místo Boha. Jenže: dokáže „zvládnout“ společnost totéž, co udělal Bůh?

Etika a pravda

Vraťme se zpět k pravdě: můžeme se jí zřeknout? Ve vzájemných vztazích každodenního života není možné žít bez ní. To téma je všude. Kde chybí pravda, dochází k velkým zlomům. Právě v oblasti etiky a hodnot je nepostradatelná. Vytváří právě rozdíl, zda se 2500 dětí zachrání před vyhlazením nacisty, jak to udělala odvážná Polka Irena Sendler, anebo zda je pošle do vyhlazovacího tábora. Není jedno, co děláme. V etické oblasti existuje pravda. Kdyby nebyla, jak by se dalo vystoupit proti akci „Milosrdná smrt“, kterou měl provést Hitlerův důvěrník Philip Bouhler a označit ji jako to, čím je: bestiální masovou vraždou nejslabších ve společnosti?

Pravda a věda

Kdyby nebylo pravdy, nebyla by také žádná věda, protože ta se usiluje přijít pravdě na kloub anebo alespoň neustále vylučovat omyly.[3] Výrok „pravda neexistuje“ zasazuje smrtelnou ránu každé vědě.

Má každý svou vlastní pravdu? Jen když se trošinku nad tím zamyslíme, zjistíme okamžitě, jaké důsledky má taková lehkomyslná věta. Měli bychom si to uvědomit, právě v době *fake news* a postfaktických či alternativních faktů. To prostě nefunguje a vyvolává to obrovský chaos.

Pravda a Ježíš

Pro Ježíše Krista je pravda ústředním tématem. Pravda je důvodem jeho příchodu na tento svět: *„Proto jsem přišel na svět, abych vydal svědectví pravdě.“* (J 18,37) A současně dal jednoznačně najevo, že pravda pak má význam také pro jeho následovníky: *„Každý, komu jde o pravdu, mě poslouchá.“*

Otázka pravdy není pro nás křesťany luxus, který bychom mohli podle kulturních okolností zanedbávat. Není to otázka stylu nebo vkusu. Je fundamentální – proto náš Pán přišel na tuto zemi, proto zemřel, *„aby vydal svědectví pravdě.“* Tu nemůžeme jednoduše říci: „Na to je možno se dívat také úplně jinak.“

Je pravda nebezpečná?

Úvahy proti čistě abstraktnímu myšlení nejsou tedy zcela vymyšlené. Kdo je nezná: lidí, kteří mají vždycky pravdu, kteří bojují i za tu nejmenší „pravdu“ a neustoupí ani o krůček? Přitom už Bible rozlišuje mezi „důležitým“ a „důležitějším“ (Mt 23,23). Existují také otázky, kde existuje svoboda dojít k rozdílným výsledkům. Ne všichni mají všude totéž poznání (1Ko 8,1). Něco je také prostě otázka vkusu. Tu je pak nařízena „láska“ – vědomá ochota ke společenství při rozdílných názorech.

Biblický pojem pravdy je také založen mnohem šířeji než jako čistě filosofický pojem pravdy. Jde také o „správné a špatné“, avšak nejen to! Písmo mluví o tom, kdo *„je z pravdy“* (J 18,37). Jde o naši podstatu, celý náš život, nejen o správné myšlení. Také k tomu „jak“ nám Boží slovo něco říká: *„máme mluvit pravdu v lásce.“* (Ef 4,15)

Ne falešné protiklady

Každopádně je patrné, že Bible drží spolu věci, které my dnes rádi oddělujeme. V Ž 85,11 je nádherně poeticky napsáno: *„Milost a pravda se spolu setkají, spravedlnost a pokoj se políbí.“* Náš Bůh je *„milosrdný a milostivý Bůh, pomalý k hněvu a velký v milosti a pravdě“* (Ž 86,15). Všechno jedním dechem: milosrdenství, milost – a pravda!

A o příchodu Ježíše na tento svět je také řečeno: *„Spatřili jsme jeho slávu... plný milosti a pravdy.“* (J 1,14) Měli bychom zde následovat Písmo a postavit se proti zjednodušujícímu pohledu naší doby: milosrdenství, milost a pravda patří k sobě. Protože Bůh je drží pospolu.

Tvrdá pravda

Všichni víme, že pravda není vždy příjemná. Někdy jsme se ukvapili, někdy jsme se mýlili, někdy jsme ale také prostě chtěli zlé. Když nám pak někdo říká pravdu, tak to zprvu bolí. Ale je to dobře, neboť Ježíš říká: *„Pravda vás vysvobodí.“* (J 8,32)

Pravdu potřebujeme nejen osobně, ale i v našich vztazích. Proto platí: *„mluvte pravdu každý se svým bližním.“* (Ef 4,25)

Pravda v církvi

Zvláště pro církev má pravda obrovský význam.

Je možné *„od pravdy pobloudit“* (Jk 5,20). A kdo zde pomůže s korekturou a *„odvrátí hříšníka od bludné cesty, zachrání jeho duši od smrti a přikryje množství hříchů.“* Pomoc zpět k pravdě tedy má velké biblické zaslíbení.

Existují nejen poblouzení, ale existuje i svod. Proto nás Pán sám varuje: *„Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl.“* (Mt 24,4) A také Jan – apoštol lásky! – vybízí: *„Milovaní, nevěřte každému vnuknutí, nýbrž zkoumejte duchy, zda jsou z Boha; neboť mnoho falešných proroků vyšlo do světa.“* (1J 4,1) Jan rozlišuje *„ducha pravdy a ducha klamu“* (4,6).

Pravda jako služba milosrdenství

Není to však nemilosrdné, očekávat od někoho celou pravdu? Správné je, že nemusíme pokaždé každému říci vše, co si myslíme. Někdy si myslíme nebo máme dojem, že někdo jiný je na špatné cestě. Musíme však být opatrní, zkoumat, zda je náš dojem pravdivý a prosit Boha o vedení jeho Duchem, kdy máme co říci.

Milosrdenství a pravda nejsou protiklady. Bonhoeffer píše výstižně: **„Nezbytné, protože je to Bohem nařízeno, je pokárání tam, kde bratr padl do hříchu. … Nemůže být nic hroznějšího než mírnost, která přechází hříchy jiného. Nemůže být nic milosrdnějšího než tvrdé pokárání, které odvrátí bratra od cesty do hříchu. Je to služba milosrdenství.“**[4]

Držme tedy lásku, milosrdenství a pravdu pospolu. Pak platí i pro nás: *„Milost, milosrdenství a pokoj od Boha Otce i od Ježíše Krista, Syna Otcova, v pravdě a lásce.“* (2J 3)

3 Falsifikation, Karl Popper

4 Dietrich Bonhoeffer, Gemeinsames Leben, München 1987, str. 90

RALF KAEMPER, ALTENA-DAHLE, REDAKTOR ČASOPISU PERSPEKTIVE
PERSPEKTIVE 06/2018, STR. 20-22
PŘELOŽIL TOMÁŠ PALA

Nie je jedno,

kde sedím, ako stojím alebo kadiaľ chodím

Biblia je kniha veľmi praktická, plná užitočných rád pre každodenný život. Pozrime sa napríklad do žalmov. Hneď na začiatku tejto biblickej knihy sa píše (Ž 1):

[1] ***Blahoslavený muž, ktorý nechodí podľa rady bezbožných,***
na ceste hriešnikov nestojí
a na stolici posmievačov nesedí.

[2] ***Ale má záľubu v zákone Hospodinovom***
a o jeho zákone rozmýšľa dňom i nocou.

[3] ***A bude ako strom, zasadený nad potokmi vody,***
ktorý dáva svoje ovocie svojím časom,
ktorého list nevädne,
a všetko, čokoľvek bude robiť, podarí sa mu.

[4] ***Nie tak bezbožní,***
ale tí budú ako plevy, ktoré rozháňa vietor.

[5] ***Preto neobstoja bezbožní na súde***
ani hriešnici v zhromaždení spravodlivých.

[6] ***Lebo Hospodin zná cestu spravodlivých,***
ale cesta bezbožných zahynie.

Na chvíľu sa zamyslime nad týmito slovami. V prvom verši máme poukázané na tri dôležité skutočnosti – sedieť, stáť a chodiť. Mohli by sme povedať, že sú to v živote človeka bežné, obyčajné veci. Ale Biblia myslí aj na takéto záležitosti a dáva nám k nim dobré rady.

Užiť si skutočný odpočinok

K životu človeka patrí sedenie a odpočinok. Aj fyzicky, keď je unavený po namáhavej práci, ale aj v duchovnom zmysle. Sedenie sa zdá byť pomerne jednoduchá vec, ale nie je tomu celkom tak. Podľa toho, čo sa dozvedáme v Biblii, veľmi záleží na tom, kam si sadneme.

Božie dieťa by nemalo sedieť na cudzej stoličke, ale na tej, ktorú mu pripravil jeho Otec. Satan nám ponúka sedenie síce lákavé ale vratké. Kreslo posmievačov môže na chvíľu vyzerať pohodlne, človek sa v ňom cíti dôležitejší a väčší ako tí ostatní naokolo. Ale je to nestabilné sedenie, nemusí trvať dlho a človek sa zrazu ocitne tam, kde nechcel. Bude unášaný vetrom bez možnosti ovplyvniť svoj smer: ***bezbožní, tí budú ako plevy, ktoré rozháňa vietor***. (v. 4) Určite vieme, aké môže byť nepríjemné a aké následky to môže priniesť, ak sme niečím alebo niekým zotročení a hnaní robiť veci, ktoré robiť nechceme.

Pre Božie deti Boh pripravil inú stoličku, stabilnú a trvalú – pripravil nám sedenie v nebesiach spolu s Kristom: ***Ale Boh súc bohatý v milosrdenstve pre mnohú svoju lásku, ktorou nás zamiloval, aj keď sme boli mŕtvi v previneniach, spolu nás oživil s Kristom – milosťou ste spasení – a spolu vzkriesil a spolu posadil v ponebeských oblastiach v Kristu Ježišovi***. (Ef 2,4-6) Čo viac si dieťa môže priať, ako môcť sedieť v prítomnosti svojho milujúceho Otca. Keď si môže užívať istotu, že Otec mu je nablízku a vo svojej láske mu pripravil naozaj kvalitné a bezpečné kreslo. V takej chvíli si môže Božie dieťa skutočne odpočinúť.

Chodiť po správnej ceste

Ako Božie deti nie sme povolaní iba k sedeniu a odpočívaniu. Sme vyzvaní k činnosti – k osobnému rastu a tiež k službe Bohu a cirkvi. Máme byť v pohybe. Ale tu tiež záleží na tom, kadiaľ a ako chodíme. Náš Otec nám pripravil nie len kvalitné a stabilné sedenie, ale aj cestu, po ktorej máme kráčať.

Satan nám tiež ponúka rady, kadiaľ a ako chodiť, spája nás však s „múdrosťou" hriešnikov, čo môže mať fatálne následky: ***cesta bezbožných zahynie***. (v. 6) Rady bezbožných nás jedného dňa privedú k smrti, ale Božia cesta nás naopak privedie k večnému životu. Boh nám pripravil cestu vo svojom Synovi, ktorý o sebe povedal: ***Ja som cesta i pravda i život... kto mňa nasleduje, nebude chodiť vo tme, ale bude mať svetlo života.*** (Jn 14,6; 8,12)

Čo je na tejto ceste ale dôležité, že sa netreba spoliehať na zrak, na fyzické videnie (to rád využíva na svojej ceste satan, kladie nám pred oči mnohé lákadlá). Biblia nás učí, že ak chceme správne chodiť, aby sme boli Bohu užitoční a aby sme si nespôsobili úraz, potrebujeme chodiť vierou. Pripomína nám to apoštol Pavol napríklad v liste Galaťanom: ***S Kristom spolu ukrižovaný som a žijem už nie ja, ale žije vo mne Kristus, a to, čo teraz žijem v tele, vo viere Syna Božieho žijem...*** (Ga 2,20) V liste Korinťanom Pavol potvrdzuje, že tak nekonal iba on sám, keď píše v množnom čísle: ***Lebo chodíme vierou a nie videním.*** (2Kor 5,7) A ani náš Otec, od ktorého sa máme učiť, neprikladá prvoradú váhu tomu, čo je pred očami, ale pozerá hlbšie. (1Sam 16,7)

Pevne stáť

Raz príde chvíľa, keď sa život na tejto zemi skončí. Budeme sa musieť zastaviť, odložiť všetko z rúk a postaviť sa pred Boha. Preto sa už teraz učme nielen

správne sedieť a chodiť, ale aj správne stáť, k čomu nás vyzýva aj náš žalm. Varuje nás, že aj v tejto veci je tu znova satan so svojou ponukou: aby sme sa učili stáť na ceste hriešnikov. Táto cesta je síce široká, má pekný a pohodlný povrch a môže sa zdať, že je to ideálne miesto k tomu, aby sa človek naučil stáť. Ale nech sa bude akokoľvek snažiť, na ceste hriešnikov sa nenaučí stáť pevne. Ako sa dozvedáme v našom žalme, keď príde koniec a človek z cesty hriešnikov sa ocitne pred Bohom, neobstojí: ***Preto neobstoja bezbožní na súde ani hriešnici v zhromaždení spravodlivých.*** (v. 5) Na inom mieste sa v Biblii píše, že od Božieho trónu už nebude návratu, už sa nebude dať vrátiť späť a naučiť sa lepšie stáť. Po Božom súde nasleduje už len večné utrpenie bez Boha.

Na to, aby sme sa naučili pevne stáť, je potrebný skutočne pevný podklad a rovnováha. Biblia nám hovorí, že pevnú pôdu pod nohami nájdeme jedine v Bohu, ktorý je sám vo svojej podstate pevný a nemenný (Žd 13,8). A stabilita bude v poriadku, ak sa budeme pevne držať Božieho slova, ako nám tiež hovorí náš žalm: ***Blahoslavený muž, ktorý... má záľubu v zákone Hospodinovom a o jeho zákone rozmýšľa dňom i nocou***. (v. 1-2) Potom bude aj pre nás platiť krásne zasľúbenie: ***A bude ako strom, zasadený nad potokmi vody, ktorý dáva svoje ovocie svojím časom, ktorého list nevädne, a všetko, čokoľvek bude robiť, podarí sa mu.*** (v. 3) Potom sa nám podarí pevne stáť a obstáť, keď sa raz postavíme pred Boha.

Buďme teda rozvážni

Biblia nie je obyčajnou knihou. Na jej stránkach, ako sme si v krátkosti mohli ukázať, nájdeme život alebo smrť. Záleží len na nás, ako sa rozhodneme, či zoberieme jej slová vážne a zariadime sa podľa nich, a vtedy budú o nás platiť slová Pána Ježiša: ***Amen, amen vám hovorím, že ten, kto čuje moje slovo a verí tomu, ktorý ma poslal, má večný život a nepríde na súd, ale prešiel zo smrti do života.*** (Jn 5,24) Alebo si pôjdeme po svojom a nakoniec skončíme tak, ako sa píše v druhej časti nášho žalmu: ***Preto neobstoja bezbožní na súde... ale cesta bezbožných zahynie.*** Toto platí bez ohľadu na to, či tomu veríme alebo nie. Biblia nám neponúka témy k diskusii, Biblia pred nás jednoducho stavia fakty.

JÁN ČÍŽ

Hlas z nebe
byl hlasem Božím

Ten hlas z nebe se ozývá po důležité události. Pán Ježíš byl pokřtěn, a když vystoupil z vody, otevřela se nebesa a na Pána v podobě holubice sestoupil Duch svatý. Současně s tím Bůh potvrzuje své otcovství: *„Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil."* (Mt 3,17) Otec a Syn. Sám Bůh to tak doslova říká. A tím vyjadřuje, že se jedná o ten nejužší a nejdůvěrnější vztah, jaký může být mezi dvěma osobami. Byla to slova určená Janu Křtiteli a apoštolům.

V Matouši (17,5), Markovi (9,7) a v Lukáši (9,35) je k tomuto Božímu prohlášení ještě připojen dovětek: *„toho poslouchejte."* Důležité napomenutí, které měli slyšet právě učedníci a Jan Křtitel! Naopak podle Mk 1,11 a L 3,22 oznamoval hlas, který se ozval z nebe: *„Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil."* Ten byl určen Synu Božímu, Pánu Ježíši Kristu.

Pán právě přichází z Nazaretu, kde až doposud pracoval ve své tesařské dílně. Nyní se setkává s Janem Křtitelem a Jeho život se od základu mění. Zdráhající se Jan Ho křtí v Jordánu, ve kterém byli křtěni hříšníci vyznávající na tomto místě své hříchy. A Pán zde podstupuje křest přesto, že On hříchu neučinil, aniž lest byla nalezena v ústech jeho. Pán Ježíš tím na sebe bere úkol, v němž se ztotožňuje s hříšníky. A to včetně smrti na Golgotě.

Ještě než náš Pán započal svou veřejnou činnost, bylo potřebné, aby Jeho Otec tímto způsobem potvrdil Jeho synovství. To proto, aby ti přítomní slyšeli, že to řekl sám Bůh. A nejen proto, že to Bůh veřejně prohlásil, ale Bůh to řekl i pro ty přítomné, kteří si to měli dobře zapamatovat. A ještě víc: Ta Boží slova, která přišla z nebe, byla vyřčena i kvůli samotnému Synovi, na kterého čekala přetěžká služba završená potupnou bolestnou smrtí, kterou skončí Jeho život na golgotském kříži.

Pán Ježíš byl Synem Božím. A protože byl Synem Božím, byl naplněn i Duchem Božím. Proč tedy bylo nutné, aby na Něm ještě spočinul Duch svatý v podobě holubice? V Izajáši nacházíme odpověď, proč Hospodin na Něho vložil svého Ducha: *„Zde je můj služebník, jehož podepírám, můj vyvolený, v němž jsem našel zalíbení. Vložil jsem na něho svého ducha, aby vyhlásil soud pronárodům."* (Iz 42,1) A to nebyl snadný úkol vyhlásit soud těm Bohu se vzpírajícím pronárodům. Proto Hospodin na svého Služebníka, jehož podpíral, vložil svého Ducha. A to v plnosti. Neboť ten, koho poslal Bůh, mluví slova Boží, neboť Bůh udílí svého Ducha v plnosti. Otec miluje Syna a všechnu moc dal do jeho rukou. (J 4,34.35)

Obětavá a nezištná služba završená potupnou bolestnou smrtí na dřevě kříže a následným vzkříšením našeho Pána a Spasitele je potvrzením pravdivosti Božího hlasu. Ten vyšel z otevřeného nebe ve chvíli, kdy pokřtěný Syn Boží, Ježíš Kristus vystoupil z Jordánu. Ne, to nemohlo být zahřmění ani slova pronášená andělem, jak se domníval zástup při jiné příležitosti, kdy Otec svým hlasem z nebe potvrzoval svému Synovi, že Ho ještě oslaví (J 12,28-30). To vše, co se při našem Pánu naplnilo, bylo potvrzením toho, že ten hlas z nebe byl hlasem Božím. Rezonuje také v našich srdcích ten Boží hlas z nebe, který nás tím ujišťuje o tom, že patříme svému Pánu, z Jehož rukou nás nikdo a nic nemůže vytrhnout?

JOSEF HUDOUSEK

Co vlastně řekl Bůh z hořícího keře?

Poselství 3. a 4. kapitoly knihy Exodus tvoří páteř Božího zjevení ve Staré smlouvě. Jeho pochopení formovalo obraz Boha ve všech společenstvích víry, která na svědectví Písem staví, a to napříč celými dějinami. Od 2. století se toto zjevení interpretovalo ve vztahu s Kristem, božským Logem, protože On je prostředníkem mezi Otcem a světem.[1] Klement Alexandrijský viděl v této scéně Boha, který se zjevuje v keři plném trní jako Slovo, a zároveň připomněl Ježíše, Slovo, jehož působení zde na zemi je korunováno trním. Vždyť Otec a Syn jsou jedno.[2] Tuto jednotu podtrhuje i fakt, že Jahve i Ježíš se projevují milosrdenstvím a slitováním. Bůh se vyznačuje srdcem, které hluboce soucítí s bolestí svých dětí, sestupuje, aby je vykoupil. V tom spočívá jeho skutečná identita, kterou Mojžíši Hospodin zjevil v dialogu u hořícího keře.

Scéna Božího zjevení na Orébu a její aktéři

Mojžíš začal po útěku z Egypta nový život a žil u svého tchána Jitra, zvaného Reuel (Ex 2,18), midjánského kněze. Ten po vysvobození Izraele žehnal Hospodinu za vysvobození Hebrejů, s nimiž byl jako Abrahamův potomek spřízněn. (18,1) Vyvýšil Hospodina nad všechny bohy a obětoval mu, přizval izraelské starší, aby s nimi jedl obětní hostinu.

Mojžíš tedy jako dobrý pastýř a jako zeť místního kněze znal Boží horu, kde Abrahamovi potomci uctívali svého Pána. Šlo o horu Oreb. Na ní později Izrael už jako svobodný národ slavil první bohoslužbu. Keř, z něhož Hospodin k Mojžíši promluvil, se hebrejsky řekne *s^{e}neh* (čti sene), a to vyvolává asociaci Sinaje. Zdá se, že slovo *s^{e}neh* bylo zvoleno záměrně, aby vytvořilo slovní hříčku se slovem Sinaj a sloužilo k identifikaci vrchu.[3] Sinaj je vlastně *horou keře* a ozvěnou Boží teofanie na Orebu. Původní název Boží hora, jakož i Oreb (Pustá) nebo Sinaj (Keřová) jsou různé názvy pro stejnou horu.

Z prostředku trnitého keře, který hořel, a přesto nebyl ohněm stravován, vstupuje na scénu anděl, Hospodinův posel. Ten se objevuje vždy tam, kde jde o přímé Boží setkání s člověkem a osobní zásah ve prospěch Hospodinových vyznavačů. Zjevení Hospodinova anděla znamená, že je přítomen sám Bůh. V tomto případě je vlastně neviditelný a vystupuje spíše jako oheň z keře.

Osmdesátiletý Mojžíš je vtažen do děje svou vlastní zvědavostí. Vidí zvláštní úkaz a odbočuje z cesty. Netuší, že ho Bůh vyvolil a chce ho povolat. Přišel ze zvědavosti a odchází s posláním. Z ohně k němu promluvil sám Bůh, uvědomuje si, že s ním Bůh jedná osobně a je povoláním zasažen.

Po vizuální části zjevení tedy nastoupila část mluvená a celá pozornost se z trnitého keře přenáší na Boží řeč. Podívejme se, co Bůh Mojžíšovi sdělil.

Bůh se zjevuje viditelně i slyšitelně

O viditelném zjevení vypovídají zrakové vjemy: (1) Hospodinův anděl se ukázal, (2) Mojžíš hleděl, (3) prohlédl si úkaz, (4) odbočil, aby se podíval, (5) Bůh zavolal zprostřed keře, (6) Mojžíš skryl svou tvář, (7) bál se pohlédnout na Boha. Ve slyšitelné fázi teofanie nacházíme slovesa řeči: (1) Bůh zavolal z keře, (2) Mojžíš odpověděl, (3) Bůh řekl, (4) zuj si sandály, (5) řekl: jsem Bůh tvých otců, (6) Hospodin řekl: viděl jsem soužení, (7) slyšel jsem jejich volání. A zatímco ve vizuální teofanii je středobodem trnitý keř, ve slyšitelné teofanii je to Boží řeč. Obojí, viditelné i slyšitelné, je součástí jednoho zjevení, přičemž to viditelné slouží poselství, jež Bůh sděluje Mojžíši slovy. Hořící keř jen upoutává Mojžíšovu pozornost, aby z jeho kulisy promluvil Bůh. Důležitá je celá scéna a obsah dialogu, ne zázračná kulisa keře, který odolává ohni.

Obsah úvodního oslovení

Bůh začíná svou řeč trojím zvoláním a my se na ně podíváme zblízka (3,4b-6):

1. **Bůh povolává** Mojžíše jménem a jeho zvolání (4b): *„Mojžíši! Mojžíši!“* se podobá tomu, které Hospodinův anděl adresoval Abrahamovi (Gn 22,11), aby ho zastavil v okamžiku, kdy se chystal obětovat svého syna Izáka. Podobně volal Bůh v Beeršebě na Jákoba a poslal ho do Egypta za Josefem (Gn 46,2). Později takto Hospodin volal na Samuela (1Sa 3,10), aby prorocky vynesl soud nad Élím. Mojžíšovo povolání je tedy stejně významné jako povolání patriarchů či proroků. Bez ohledu na to, že byl vrahem na útěku. Nebo to Bůh zohlednil? Každopádně vyvolení zůstává Boží volbou učiněnou z lásky.[4] Bůh člověka volá ke spásnému úkolu a je na povolaném, zda jej přijme a ztotožní se s ním. Mojžíš odpověděl: „Zde jsem.“ To znamená, jsem k dispozici!

2. Druhé Boží zvolání z keře (v. 5) Mojžíše upozornilo, aby si zachoval odstup. **Bůh** se k člověku sice přibližuje, ale **zůstává svatým** a půda, odkud

1 Tiňo, J. Ed. *Exodus. Komentáre k Starému zákonu. 3. zväzok.* Dobrá kniha: Trnava, 2013. s. 103.

2 Tamtéž, s. 105.

3 Tamtéž, s. 105.

4 Bräumer, H. Das zweite Buch Mose. Kapitel 1-18. Wuppertaler Studienbibel. R. Brockhaus: Wuppertal. 1996. s. 78.

Pohled na horu Oreb

promlouvá, je posvátná. Oheň symbolizuje teplo milosti i žár soudu. Záleží na odstupu. Mojžíš se musí zout. Boží přítomnost vyžaduje uctivou vzdálenost, proto Mojžíš skryl svou tvář. Tím gestem dal najevo svůj postoj. Zutý a se zahalenou tváří se Hospodinu zcela poddal, proto z keře zaznělo i třetí zvolání a Bůh zjevuje, kým je.

3. Ve třetím zvolání (v. 6) se Bůh představuje jako **Bůh otců.** Mojžíš má bezprostřední kontakt s Bohem svého otce a patriarchů. Mohl Boha spatřit, ale rozhodl se nedívat. Poddává se a uctívá Ho jako Pána. Později na Sinaji byl Mojžíš smělejší. Chtěl spatřit Boží tvář (33,17-23): *„Ukaž mi svou slávu!"* Bůh odpověděl: *„Nechám projít kolem tebe všechnu svou dobrotu a zavolám před tebou jméno Hospodin. Smiluji se, nad kým se smiluji, a slituji se, nad kým se slituji."* A pak Mojžíše postavil do skalní dutiny, položil na ni svou dlaň a přešel kolem Mojžíše. A když sňal svou dlaň z pukliny, Mojžíš uviděl Hospodinova záda. Tvář nikoliv. Vraťme se však k hořícímu keři. Bůh se představuje jako Bůh otců, protože dějiny Božího lidu nezačínají teprve naším povoláním, jak si někdy mylně myslíme. A Mojžíš, přestože v otcovském domě nevyrostl, si toho byl vědom. Svého syna pojmenoval Elíezer (*Bůh je mi pomocí*) a vztahoval se k bohu svých otců.

Po úvodním oslovení následuje příběh Mojžíšova povolání, jenž ukazuje, jak Bůh jedná s těmi, které milostivě zahrnul mezi vyvolené a svěřil jim poslání v díle záchrany.

Bůh povolává Mojžíše a zjevuje svou skutečnou identitu

Bůh se Mojžíši nepředstavuje jen jako Bůh otců, nýbrž jako Bůh slitování. Nouze a bolest druhých se hluboce dotýká i jeho srdce. Soucítí se svým lidem, slyší jeho volání a vidí jeho bolesti, sestupuje a vysvobozuje. (Ex 3,7-8) Když se v této souvislosti představuje (3,14): *„Jsem, který jsem"*, tak sděluje, co od něj může Mojžíš i celý Izrael čekat: *„Jsem tu pro vás."*[5] Hebrejské *ehje ašer ehje* odkazuje na Boží přítomnost v dějinách spásy. Použité sloveso *'eh-jeh* v imperfektu odkazuje v biblických textech obvykle na budoucnost, proto lze *tetragram* JHVH překládat: *„Projevím se, jak se projevím."* Bůh ustrašeného Mojžíše ujišťuje svou blízkostí, je plný dobroty a slitování.

Výklady, které se soustředí spíše na formu zjevení než na zjevující se osobu, odvozují z detailů hořícího keře Boží vlastnosti jako je např. neuchopitelnost či nedostupnost. Ty však nejsou obsahem Božího poselství. Cílem zjevení není keř, nýbrž řeč. Cílem je sdělení, že Bůh otců zůstává věrný svému slovu a svým slibům. Povolává a provází ty, které vyvolil. Je svatý a zajímá se o svůj lid, neopouští ho, zvláště ne v jeho nouzi. Naopak, přichází se záchranou před vyhlazením, aby lid vyvedl do prostorné země plné zdrojů, sám plný dobroty a slitování.

Podstatné v tom všem je zjevující se Bůh a to, jaký je, jeho skutečná identita. Ne to, zda jeho jméno má být vyslovováno Jahve či Jehova. Nejde mu o mechanické uctívání vyslovováním zázračné formule. On se prokazuje vztahem a věrností v něm. Představuje se: „Budu, který budu", a brání se, aby jeho jméno nebylo manipulativně zneužíváno k posvěcování lidských cílů. Bůh lidem jasně zjevil, že se projeví, jak bude sám chtít. Je suverénní ve svém jednání, vyvoluje, povolává a posílá, jak sám chce.

Bůh zjevuje plán záchrany a představuje se jako Vysvoboditel

První ucelená řeč (Ex 3,7-10) hraje v celém dialogu nejdůležitější roli. Tvoří jeho jádro a téma celého Zjevení (8): *„Sestoupil jsem, abych ho vysvobodil z moci Egypťanů a abych ho z oné země vyvedl do země dobré a rozlehlé, do země*

5 Bräumer, H. *Das zweite Buch Mose. Kapitel 1-18. Wuppertaler Studienbibel.* R. Brockhaus: Wuppertal. 1996. s. 86.

oplývající mlékem a medem, na místo Kenaanců, Chetejců, Emorejců, Perizejců, Chivejců a Jebusejců." Bůh vidí soužení, slyší volání a ví o bolestech. Sestupuje, aby vysvobodil z otroctví a uvedl do dobré a rozlehlé země.

V plánu záchrany se odráží Hospodinova motivace, soucit a slitování. Proto chce sestoupit a začít jednat. Oznamuje, že Izraelce zbaví starých pout a dá jim nové poslání v novém prostředí. Má pro ně velkorysý plán a agentem záchrany se má stát Mojžíš (10): *„Pošlu tě, abys vyvedl můj lid ..."* Jenže Mojžíš se vůbec necítí na to, aby se postavil do čela utlačovaných. Pochybuje o sobě i o Hospodinu.

Mojžíš přichází s námitkami, Hospodin s ujištěním

První námitka pramení z pochybnosti o sobě samém (11): *„Kdo jsem já?"* Hospodin na ni odpovídá (12): ujištěním *„budu s tebou"* a znamením, že je přivede na stejné místo. Přivede je k sobě na Boží horu, aby tam před ním slavili bohoslužbu. Když Bůh odboural tuto překážku, ukázalo se, že Mojžíšův strach má širší základnu, přesahuje jeho samého a dotýká se jeho vztahu k Hospodinu.

Druhá námitka totiž vychází z pochybnosti o Bohu (13): *„Kdo jsi ty?"* Hospodin na ni odpovídá dynamicky: *„Jsem, jaký jsem." ... „Prokážu se, jak se prokážu."* Ta je vlastně výzvou, aby Mojžíš věřil. Strach o budoucnost není na místě. Když Hospodin Mojžíše posílá, aby vykonal úkol, tak ho i zaštítí svou mocí. Bude tomu Mojžíš věřit?

Podívejme se nyní, co Hospodin říká ve druhém proslovu scény s hořícím keřem.

Druhá Hospodinova řeč rozvádí tu první

Ve druhé ucelené řeči (3,15-22) Hospodin zopakoval svůj plán záchrany. To bylo poselství, které měl Mojžíš předat izraelským starším. Jeho jádrem jsou verše 16. a 17., které opakují výzvu 8. verše. I tady se Jahve představuje jako všímavý, soucitný a zachraňující. Do 14. verše promlouvá jako Elohím a od 15. verše jako Jahve. Nejpozději tady čtenář textu pochopí, že Jahve je vlastně Elohím, Bůh praotců.

V první řeči (3,7-10) zjevuje Bůh svůj plán a ve druhé (15-22) svou zainteresovanost, svůj osobní zájem o svůj lid. Obě řeči tvoří obsah Božího zjevení v Midjánské poušti. Hospodin zjevuje sebe sama jako toho, který *vidí, slyší a zná*. Poznat Boha znamená učinit zkušenost s tím, že Bůh vidí trápení utiskovaných, že slyší volání zoufalých a zná bolesti trápících se.

Bůh nám věří a totéž čeká od nás

Bůh sestupuje, aby zachránil a vyvedl z nepřátelské země do země zaslíbené. Ta je prostorná a dobrá. Tlak a tíseň Egypta nahradí svoboda a prostor. Denní příděly jídla vystřídá hojnost mléka a medu. I to je obsahem Božího zjevení z hořícího keře. Izrael nahradí šest národů, které symbolizují nedokonalost v dokonalé zemi. Nahradí je lid, který se vydal na cestu, protože uvěřil Hospodinu. Uvěřil zvěsti, že Bůh slyší, vidí a vyvádí tím. Uvěřil, že Bůh svůj projekt záchrany realizuje skrze Mojžíše. Skrze člověka, kterého si k tomu vybral a poslal.

Bůh vlastně riskuje, když provedení svého plánu svěří člověku. Sestupuje dolů a jedná naším prostřednictvím. Proto se představuje jako Bůh Abrahama, Izáka a Jákoba. Jedná prostřednictvím jednotlivců, rodin a národa, se kterým uzavřel smlouvu a věrně se k ní hlásí. On ji dodržuje, a proto se my lidé můžeme stát prostředníky jeho plánů. Jejich uskutečnění nestojí na naší věrnosti, ale na té jeho. A přesto lid nevyvádí Bůh, nýbrž ustrašený Mojžíš, muž temné minulosti. Ví, že sám je slabý na to, aby lid vyvedl, ale také ví, že ho posílá silný Bůh.

Verše 15-22 objasňují Hospodinův záměr, jeho motivaci, jeho povahu, jeho charakter, a to vše vytváří obraz jeho osoby a je součástí jeho jména. Věrně vyvede lid z otroctví do zaslíbené země a projeví svou moc. Vše skrze vyvoleného Mojžíše. Mojžíš se brání, třikrát přijde s námitkou a třikrát mu Hospodin odpovídá.

Námitky místo víry a trpělivá nabídka pomoci

Čtvrtá kapitola zasvěcuje čtenáře do pokračujícího dialogu a podrobně líčí nejen Mojžíšovo zdráhání, ale především Hospodinovo povzbuzování. I z toho můžeme odezírat, jaký Hospodin ve skutečnosti je. Nehledí na překážky, ale hledá cestu a je ve svém přístupu k Mojžíšovi trpělivý a milosrdný. I to patří k jeho jménu. Podívejme se na Mojžíšovy námitky blíže:

1. Námitka (4,1): *„Neuvěří mi a neposlechnou mě ..."* Hospodin ho ujišťuje, že se projeví třemi znameními (1-9).

2. Námitka (4,10): *„Nejsem výmluvný, mám těžkopádný jazyk ..."* Hospodin ho ujišťuje, že bude s jeho ústy (10-12).

3. Námitka (4,13): *„Pošli někoho jiného, pošli, koho chceš ..."* Hospodin mu slibuje konkrétní pomoc, výmluvného Árona a svou vlastní přítomnost: *„budu s tvými ústy i s jeho ústy"* (13-17).

Dialog u hořícího keře končí Hospodinovým povzbuzováním. Mojžíš odchází a když přišel k Jitrovi, byl rozhodnut. To, co mu Bůh řekl, v něm probudilo víru a na cestě ho provázelo Jitrovo požehnání (4,18): *„Jdi v pokoji."*

Jaké jsou naše reakce na Boží sebeodhalení?

(1) Když Mojžíš poznal svůj původ, snažil se svému lidu pomáhat, jak uměl. Způsob, který zvolil, selhal a on musel utéct. Trvalo dalších 40 let, než byl připraven pro Boží řešení. Poznal sebe a Boha takového, jaký skutečně je. List Židům (11,26.28) říká, že Mojžíš dal přednost Kristovu pohanění a vírou slavil Hod beránka. Poznat své místo, svou pravou identitu, přijmout Boží povolání, to vše může být spojeno s nevýhodami. Ale bez toho nebudeme sami sebou a nenaplníme své poslání.

(2) Jméno bylo ve starověkém Orientu charakteristikou osobnosti. Mezi jménem a jeho nositelem existuje vztah. Když Bůh povolal Mojžíše, dotkl se jeho nitra a zjevil mu svůj záměr, že z něj učiní vůdce lidu. Mojžíše, z vody vytaženého a vytahujícího, motivovala v jeho úloze vůdce Boží blízkost a ujištění. Bez tohoto prožitku nejsme schopni naplnit své povolání.

(3) Někdy si hrajeme s Bohem na schovávanou a zapomínáme, že nás Pán najde všude. Když se necítíme dostateční pro svěřený úkol, nepřestávejme s Bohem vést otevřený dialog. On má svůj čas i své prostředky. Je k nám milosrdný. Povolání je darem a projevem důvěry. Je to projev Boží přízně. Bůh nám nabízí přijetí, ochranu a svou blízkost. Čím více poznáváme jeho slitování, tím více nás přitahuje a jsme ochotni se dát přesvědčit. Bůh je odpovědí na všechny naše strachy. On propůjčuje hodnověrnost naší službě i našemu svědectví o Něm.

JAROMÍR ANDRÝSEK

Opravdový zájem o lidi

Nedávný rozhovor s jedním bratrem v Kristu o lidech, kteří v naší zemi trpí nouzí, mě donutil přemýšlet, jak to vlastně s nouzí lidí okolo nás je. Bratr totiž ví, že pracuji v sociální sféře, a chtěl se zkrátka zeptat na můj názor, zda i dnes v naší společnosti žijí lidé s nenaplněnými základními životními potřebami. Možná, že si občas pokládá tyto otázky každý z nás. Jsou tito lidé pouze v chudých zemích třetího světa nebo i zde?

Pokud jde o potřebnost finanční, domnívám se, že až na některé výjimečné situace zde většina lidí nežije v takové chudobě, která by přímo ohrožovala jejich život. Vůbec bych tímto nechtěl zlehčovat otázku rodin či jedinců, kteří se ve svém životě dostali do tíživých finančních situací, nebo rodin, které si opravdu nemohou finančně vyskakovat. V obecném měřítku však žijeme v zemi, kde o většinu lidí je dobře postaráno a kde existují mechanismy, které jim mohou pomoci se z tíživé životní situace dostat. Musíme tedy nutně do Afriky, chceme-li tedy takovým lidem sloužit?

No, pokud vás do Afriky volá Bůh, proč ne, ale sloužit lidem v nouzi, kterou prožívají, se dá kdekoliv a kdykoliv. Neměli bychom se však u lidí zaměřovat na jejich materiální či fyzické potřeby. Skutečné potřeby lidí dnešního moderního světa jsou spíše duchovní povahy. Lidé současné doby jsou duchovně zbídačení a s hlubokými potřebami, jež zůstávají nenaplněny. Jsem přesvědčen, že tato zátěž je u nich větší než u obyvatel chudobnější části světa.

Možná máte souseda či kamaráda, jehož potřeby jsou hlubší a trvale nenaplněné, než je tomu u afrických materiálně strádajících, ale duchovně přístupných dětí. Zkuste v době, kdy životní úroveň vyspělých zemí stoupá a mnoho lidí má naprostý dostatek všech materiálních zdrojů, někomu vysvětlit, že je ve skutečnosti vlastně nahý, hladový a že potřebuje záchranu. Naprostá většina lidí, které znám, se má velmi dobře, a určitě si pokládají otázku: „Z čeho mě ti křesťané vlastně chtějí zachraňovat? Z mého pohodlí?“

Lidé okolo nás jsou zkrátka duchovně otupělí do takové míry, že si už vůbec neuvědomují, že něco potřebují, natož nějakou záchranu. Probudit je z tohoto stavu klamu může jediné, a to opravdový zájem druhého člověka. Veškerý návod je obsažen v Bibli. Když Ježíš procházel jakoukoliv krajinou, kromě toho, že některé skupiny lidí dráždil, ostatní lidé mu „viseli na rtech“ a toužili po kontaktu s Ním, bylo jim s Ním dobře.

I my bychom si měli položit otázku: Bylo to kvůli zázrakům, které konal? Bůh nadpřirozeným způsobem přiměl lidi k tomu, aby Ho vyhledávali? Vždyť Ježíš je Bůh a zároveň i opravdový člověk. Lidskost žádným způsobem nepředstíral. Přišel na zem kvůli naší spáse, ale také proto, aby dal příklad svým učedníkům, jak žít život s Bohem v lidském těle. Jak se k druhým lidem chovat. Jsem přesvědčen, že zástupy vyhledávaly Ježíše i z toho důvodu, že má o ně opravdový zájem. Pastýř se přišel podívat na své zatoulané ovce, které se Mu poranily na nebezpečných stezkách. Přišel je ošetřit, osobně ošetřit, s naprostým zájmem o své stádo a každou ovci jednotlivě.

Kdyby to dělal jen zprostředkovaně a namísto sebe by posílal jen své zástupce s notýsky a řečmi typu: „Pán teď nemá čas, ale my si zaznamenáme, co vás trápí, a vyřídíme Mu to,“ tak by asi lidi neoslovil! NE, Pán Ježíš chodil mezi lidmi, dotýkal se jich fyzicky i duchovně. Sdílel s nimi radosti i starosti. Lidé cítili, že má o ně opravdový zájem. „Král králů, chlap, o kterém se říká, že je Mesiáš, za mnou přišel osobně, povídal si se mnou, zajímají ho mé starosti a teď už ví, co mě trápí...“

A ve stejném poslání máme pokračovat i my. Žádné letmé dotýkání se lidí okolo nás, a když nemají zájem, ihned couvnout, nebo nad nimi dokonce „zlomit hůl“. Souzení či odsouzení nechme na Bohu. On jediný to může udělat spravedlivě. Náš úkol je ukazovat Jeho lásku a opravdový zájem o lidi, a to do takové míry, že přestaneme myslet na sebe a své vlastní potřeby, protože upřednostníme potřeby druhých.

Je velmi jednoduché projevovat lásku lidem, kteří nám ji opětují. Lidem, kteří třeba hned slyší rádi radostnou zvěst a reagují na ni. My ale máme mít rádi všechny lidi a neodsuzovat je. Vždyť všichni jsou obrazem Božím, byť mnohdy značně pokrouceným a ušpiněným. Vždyť my nemáme prostředky, které by je očistily, nechme to tedy na Bohu.

V dnešní době, kdy se v celé církvi hovoří o nutnosti evangelizace, hrozí riziko, že křesťan začne svůj život s Bohem brát jako jakousi soutěž, kde jde o to, kolika lidem řekne o Kristu, s kolika lidmi četl Bibli, či poměřování, který sbor roste více a který méně. Tohle vnímání však může být velmi vzdálené od Boha. Máme zájem o čárky a splněné úkoly v našich imaginárních notýscích nebo máme opravdový zájem o lidi a jejich příběhy? Vidíme jejich duchovní nahotu, bídu, chudobu a nezlobíme se na ně za to? Uvědomujeme si, že jsme na tom úplně stejně? Víme, že i my potřebujeme Ježíše? Projevování opravdového zájmu o druhého člověka je náročná věc, protože v tu chvíli přestáváme sledovat své vlastní zájmy. A to je náročné, že?

V dnešním světě, kdy člověk něco pro druhého znamená jen do chvíle, kdy je zdravý a je pro druhé přínosem, nebo když může dát druhému něco na oplátku, působí jako léčivý balzám setkání s někým, kdo miluje, aniž by kladl podmínky či očekával něco nazpět. Jak odporné musely být Bohu naše hříchy a On nám přesto odpustil. Nepřestává o nás mít zájem, protože své stvoření miluje. Jděme se stejným zájmem v Jeho šlépějích...

Miroslav Štěpán
S manželkou Zdenkou mají syna Mikuláše, navštěvuje Křesťanský sbor Vsetín, pracuje v sociální sféře.

ZJEVENÍ – kniha, jež činí člověka šťastným

13. díl

Prorocké poslání církve (Zj 11)

Proroci Starého zákona měli přesně tuto funkci: Měli neštěstí, které potkalo Izrael nebo Judu, vyložit z Božího pohledu. Tím toto neštěstí získalo úplně nový význam a stalo se poselstvím pro Boží lid, např. v Jeremiáši 5,19:

„Až se zeptáte: ‚Proč nám to všechno Hospodin, náš Bůh, učinil,' ty jim řekneš: ‚Tak jako jste vy opustili mne a sloužili ve své zemi cizím bohům, tak budete sloužit cizákům v zemi, která nebude vaše.'"

Jeremiáš, jeden z velkých proroků Starého zákona, interpretoval nejhorší neštěstí, které si Židé tehdy mohli představit: dobytí a zničení Jeruzaléma a deportaci Židů z Jeruzaléma do Babylonu. Neštěstí jako takové bylo pro Židy nepochopitelné, vždyť se spoléhali na věrnost a pomoc svého Boha.

Jeremiáš musí jako prorok vysvětlit, že toto neštěstí bylo Boží reakcí na nevěru lidu. Teprve nyní dostává katastrofa spojitost s Bohem a tím i smysl. Není divu, že byl Jeremiáš jako prorok nenáviděn a pronásledován. Sice nebyl sám vinen neštěstím Židů, ale nenávist směřující na Boha, který to způsobil, se přenesla také na jeho proroka.

Podobně popisuje Zj 11 funkci církve: Lidé, kteří neznají ani Boha ani jeho slovo, si nemohou své neštěstí, rány osudu a konečně ani smrt samotnou nijak nebo jen špatně vysvětlit. Teprve křesťanská církev může tyto události interpretovat a smrt vysvětlit jako následek hříchu. Neodsuzuje lidi, nýbrž je zve, aby se navrátili zpět k Bohu. V tomto smyslu má na zemi prorockou funkci. Bez interpretace církve nemají lidé šanci v některé události rozpoznat Boží poselství. Na druhou stranu nepřináší tato zpráva radost. Církvi se často nevede lépe než Jeremiášovi, který byl téměř zavražděn. Odpověď na otázku, proč existuje utrpení a neštěstí, není příjemná. Je to špatná zpráva pro lidi, kteří se považují za spravedlivé a připadá jim nestoudné, muset se ospravedlňovat před Bohem. I když takoví lidé prochází životem vcelku nedotčeni nějakým neštěstím, nejpozději jejich smrt jim bude poselstvím (Ř 6,23a): *„Mzdou hříchu je smrt."*

Pokud však vykladače nikdy neslyší, nepochopí jako Boží poselství ani svou smrt. Proto přichází řada na křesťanskou církev, která lidem prorocky komentuje dění ve světě a pomáhá ztráty a smrt chápat jako vyzvání a pozvání. List Římanům pokračuje takto (6,23b): *„... ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu."*

Ono misijní pověření vysvětluje osud dvou proroků ve Zj 11. Vystupují jako Eliáš a Mojžíš, neštěstí přichází na zemi skrze ně. Takto byly již dříve interpretovány modlitby církve: Odpověď na modlitby mučedníků ve Zjevení 6,10 je univerzální soud nad lidstvem na konci věků (6,12nn). Odpověď na modlitby svatých ve Zjevení 8,3 jsou rány sedmi polnic (Zj 8–9). Neštěstí tohoto světa má skutečně co do činění s Bohem a jeho církví, s Beránkem a jeho následovníky. Zatímco následovníci dělají vše, aby nouzi zmírnili a zabránili neštěstí, zároveň k této nouzi také přispívají: nepřímo, skrze modlitbu za to, aby tento svět brzy došel ke svému cíli a vyústil v Říši pokoje. Tak, jako žena, která si přeje mít dítě, čímž může očekávat také kruté bolesti, tak je touha po Říši pokoje spojena s bolestivými boji kolem uctívání šelmy nebo Beránka. Bůh nemůže svět ušetřit bolestí. Ovšem pokud křesťanská církev nemá odvahu říct pravdu o příčině těchto bolestí, utrpení je marné.

Radost z konce církve (11,9-10)

> ***Lidé ze všech národů, čeledí, jazyků a kmenů budou hledět tři a půl dne na jejich mrtvá těla a nedovolí je pochovat. Obyvatelé země budou z toho mít radost, budou jásat a navzájem si posílat dary, protože tito dva proroci jim nedopřáli klidu. Zjevení 11,9-10***

Spojení mezi dopadajícími ranami a Boží výzvou k obrácení lidi štve. Nenávidí církev a vidí v ní původce všeho neštěstí. To je samozřejmě zesíleno prorockým poselstvím církve. Ve skutečnosti však samozřejmě nejsou ani ona ani sám Bůh příčinou neštěstí, tou je hřích lidí, kteří slepě následují ďábla a páchají všechny druhy zla. Lidé si ovšem vytvořili představu, že skutečnou vinu nese církev. Přiměřeně tomu přichází i úleva, když je církev, oba proroci, konečně poražena. Země oslavuje, protože si myslí, že nyní dosáhla říše pokoje. Mrtvá těla obou proroků nepochovají, protože chtějí vidět, že neštěstí je zjevně poraženo.

Proč právě křesťané?

Možná je toto stanovisko vysvětlením pro fenomén, že po celém světě jsou v nespočetných zemích křesťané pronásledováni. Zatímco píšu tyto řádky, myslím na osud dvou afgánských křesťanek, které byly svými vlastními rodiči mučeny, protože se obrátily od islámu ke křesťanství. Odkud tato nenávist, strach a vztek? Proč považují lidé tohoto světa křesťanskou víru za takové ohrožení a nebezpečí? Povrchní odpovědí by mohly být negativní zkušenosti v dějinách jako křižácké výpravy, otroctví a kolonialismus. Násilí ve jménu Boha se ovšem vyskytuje i ve všech ostatních náboženstvích, také v hinduismu a buddhismu (viz např. Srí Lanka). Otroctví není v islámu zamítnuto dodnes, a kolonialismus a křesťan-

ství šly sice v Jižní Americe ještě ruku v ruce, ale v Africe už nikoliv. Otroctví bylo dokonce překonáno křesťany navzdory zájmům průmyslu. Přesto jsou to především křesťané, kteří jsou celosvětově pronásledováni o poznání více než příslušníci jiného náboženství. Odkud pochází tato nenávist ke křesťanům?

Vysvětlením, určitě ne jediným, je prorocké poslání křesťanů. Už Jan Křtitel přišel o svou hlavu za to, že Herodovi řekl, co si Bůh myslí o jeho manželské nevěře. Jako by poprava Jana mohla na Božím rozsudku něco změnit. Bolestivým aspektem křesťanské víry je pro ostatní lidi neoblomnost, s jakou Bůh nad naším životem vyslovuje pravdu. Dokonce ani religiózní lidé od toho nejsou uchráněni. Jejich zlost nad Mesiášem Ježíšem, který si z jejich uznání nic nedělal a jejich pokrytectví otevřeně pojmenoval, vedl nakonec k vražednému spiknutí proti němu. Pokud dokonce člověk jako On, který má dodnes po celém světě nejvyšší uznání a přinejmenším dvě miliardy stoupenců, který platí za nejupřímnějšího, nejdůslednějšího a nejlaskavějšího člověka, dokonce jako Bůh sám, pokud je dokonce takový člověk nakonec vydán nenávisti lidí, pak se jeho následovníkům může jen těžko vést lépe (srovnej Jan 15,20).

Nečekaný zvrat (11,11-13)

Ale po třech a půl dnech vstoupil do nich duch života přicházející od Boha, postavili se na nohy a hrůza padla na ty, kdo to viděli. Tu uslyšeli ti dva proroci mocný hlas z nebe: „Vstupte sem!“ A vstoupili do nebe v oblaku, a jejich nepřátelé na to hleděli. V tu hodinu nastalo veliké zemětřesení, desetina toho města se zřítila a v zemětřesení zahynulo sedm tisíc lidí. Ostatních se zmocnil strach a vzdali čest Bohu na nebesích.
Zjevení 11,11-13

Verše stojí v centru 11. kapitoly. Celá kapitola se točí okolo Izraele: Chrám ve verších 1-2, oba proroci Mojžíš a Eliáš ve verších 3-6, odkaz na Jeruzalém v 8. a 13. Výstavba 11. kapitoly má svůj střed ve verších 11-12. Následující grafika ukazuje, že okolo tohoto středu stojí

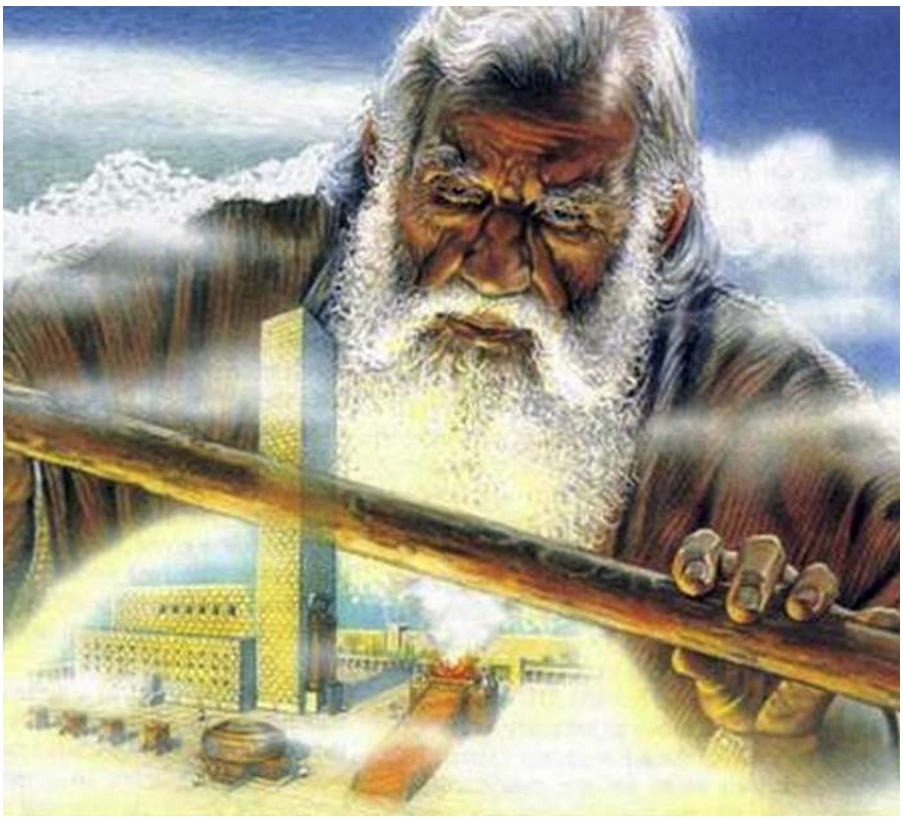

vždy dvě výpovědi. Týkají se stejného tématu a patří tedy k sobě:

11,1 Boží chrám ve svatém městě: Bůh ochraňuje své svaté

11,2 Ničící zlost národů

11,3-6 Moc dvou svědků

11,7-10 Vítězství a radost šelmy a národů

11,11-12 Vítězství a vtržení obou svědků

11,13 Varovný soud a zděšení národů

11,15-17 Bůh se ujímá své moci

11,18 Boží soud nad rozzuřenými národy

11,19 Boží chrám v nebi: Bůh připravuje soud

Tento způsob strukturování se odborně nazývá chiasmus. Výpovědi ve stejné úrovni si vzájemně odpovídají nebo se doplňují. Střed výpovědí ve schématu nahoře je zcela vpravo: na konci oba svědkové ožijí a vystupují do nebe. Výzva: „Vystupte sem nahoru“, jež zaznívá ve 12. verši, je stejná jako ta ve verši 4,1 - vyřčená směrem k Janovi. Reakce je však rozdílná: ve Zj 4,1 se Jan po výzvě dostává do „vytržení ducha“, ale nevystupuje nahoru, jen vidí, co je „nahoře“. Ve verši 11,12 stoupají ti dva svědkové skutečně do nebe. Je zde případně naznačeno vtržení tak, jak je popsáno v 1Tes 4,14-17? To by dobře odpovídalo časové posloupnosti 2Tes 2. kapitole: napřed se ujme moci nad světem bezbožný (člověk nepravosti) a bude se rouhat Bohu, pak bude odstraněn příchodem Ježíše Krista. S Kristovým příchodem dojde ke vtržení věřících.

Shrnutí

Zjevení 11 začalo ochranou svatých v Božím chrámu a končí nyní nanebevstoupením svatých do Božího chrámu. Jak to, že mohli být proroci zabiti, ačkoliv Bůh dal pokyny, že mají být změřeni a tím mají být uchráněni před hněvem, kterým lidé na venkovním. Selhala snad tato ochrana? Zjevení 11 jasně říká, že Boží ochrana nespočívá v tom, že jeho děti budou uchráněny od všeho utrpení a smrti. Spočívá spíše v tom, že jeho děti skrze utrpení a umírání dospívají ke svému cíli. Toto umírání bylo jednou přerušeno na krátkou dobu tří a půl roku. Pak už je život nezastavitelný a církev, která byla považována za mrtvou, zazáří novým životem, který vyzařuje silněji než kdy před tím.

ULRICH NEUENHAUSEN
PŘELOŽILA NOEMI PÍPALOVÁ
UPRAVIL JAROMÍR ANDRÝSEK

Přemýšlení o učení církve

Podmínky růstu sborů

5. díl

Pěti tézemi vybídl Frederic Walraven z Holandska bratrské sbory na IBCM 2015, aby vyšly novou cestou směrem živých a misijních sborů:

1. Rozeznej odvážné vůdce, kteří mají vizi a vědí, kam musí sbory jít a jak tam přijdou.
2. Přijměte jako sbor Boží pověření, činit ze všech národů tohoto světa Ježíšovy učedníky.
3. Vytvořte ve sboru milosrdné ovzduší místo zákonického klimatu, ve kterém existuje pouze „správné“ a „špatné“.
4. Buďte otevření změnám. Každý organismus se časem mění. Není-li změna akceptována, život mizí.
5. Promýšlejte trvale, stále znovu své učení o církvi (ekleziologii). Něco je jistě cenné, jiné je naléhavě nutné obnovit.

Dnes jde o pátý bod: Ekleziologii

Učení církve se zaměstnává rozdílnými aspekty:

a. Co je to vlastně „církev“?

Kdy mluvíme o církvi, co k tomu bezpodmínečně patří a co je nepodstatné? To, co mnozí lidé považují za církev, protože jim to padne do očí jako první, je budova a týdenní program (bohoslužby, biblické hodiny, Večeře Páně, setkání mládeže atd.). Pochopitelně, církev není budova a také to není program, ale především a veskrze to jsou lidé, spojení Ježíšem a tím také patřící k sobě. Bible tomu říká „tělo“. (Ef 4)

b. K čemu je tu církev?

Jaký záměr sledoval Bůh s vynálezem církve? Prvním zázrakem, který Duch svatý po nanebevstoupení Ježíšově s církví udělal, byl překlad evangelia do mnoha řečí (Sk 2). Církev je světlem a solí, je poslem evangelia, je příkladem Božího fascinujícího milostivého jednání (Ef 3). Církev, která pouze udržuje chod programu a pečuje o sborové domy, nenaplňuje Boží pověření. Církev je pouze tehdy Boží církví, je-li to misijní církev, která tedy den co den se chápe Božího úkolu, žít a zvěstovat ve světě Boží evangelium.

c. Jaké akce k církvi nezbytně patří?

Nový zákon obsahuje překvapivě málo pokynů, jak musí být sborový život uspořádán. Nedovídáme se, kolik bohoslužeb během týdne má proběhnout, ani kolik hodin mají trvat, jak mnoho má být modliteb, jak dlouhá mají být kázání, jakými nástroji se má doprovázet zpěv apod.

Jen o třech aktech víme, že Ježíš očekává jejich praktikování: Večeři Páně, křest a mytí nohou. Možná vás překvapí ten třetí bod, ale je to něco, co Ježíš výslovně říká v J 13,14-15. To, že se mytí nohou praktikuje jen velmi zřídka (tak např. papežem během liturgie na Zelený čtvrtek) ukazuje, že dokonce „předepsané“ aktivity se chápou velmi rozdílně, a dokonce i v biblicky věrných kruzích bratrských sborů nebo také v rusko-německých sborech se zčásti chápou jen obrazně, aniž by měly závaznost pro Ježíšovu církev dnes.

Večeří Páně a křtem však zůstávají stále ještě dvě jednání, v nichž se církve rozštěpily, pro něž lidé umírali a které dodnes znamenají demarkační čáry mezi katolíky a evangelíky (chápání Večeře Páně) resp. církevními (chápání křtu) a svobodnými církvemi (až na některé výjimky).

d. Jak má být církev strukturována podle Nového zákona?

Spíše charismaticky spontánně, bez pevných úřadů, bez ordinace, bez zplnomocnění k vedení anebo k bohoslužbě?

Anebo má být spíše strukturována jako pevná instituce s jasnými pravidly, co kdo v církvi dělat může a co ne. Jak vypadá vedení církve: je kongregační (s demokracií zdola), presbyteriánské (s kruhem vedoucích či starších), anebo episkopální (s jedním pastorem či „dohlížitelem“, zvaným také „správce“ či biskup)?

Tyto čtyři oblasti témat ekleziologie plní svazky teologických knih a vedou, jak již bylo výše naznačeno, k napětí, ke sporům a štěpení církve.

Právě tomu chtěli zabránit první „bratří“, kteří povolali bratrské hnutí k životu. Zřekli se všeho, co bylo „církevní“, nevytvářeli žádnou dogmatiku a omezovali se nakonec na výklad Bible. Z tohoto pohledu nebylo třeba žádné ekleziologie, vždyť přece měli Bibli a v ní je zapsáno vše.

Potíž, a to by bratří vlastně bývali mohli vědět, je v okolnosti, že se Bible může interpretovat rozdílně. Jestliže je Bible měřítkem, podle něhož se rozhoduje všechno, pak je učitel zároveň také vůdcem sboru. Ten je přece nejlépe schopen Bibli interpretovat a tuto interpretaci sdělovat sboru. Nejsilnější učitel pak určuje chápání církve, jako např. John Nelson Darby. To může fungovat, častěji to však může vést k (částečně extrémní) jednostrannosti, která pak jakoukoliv kritiku muže jako Darby či jiné zadusí v zárodku.

Mimoto tento systém zůstává pomocí k jednotě církve jen potud, než přijde „silnější“ učitel s novými poznatky a najednou je na scéně otázka, zda zůstat věrný staré linii anebo následovat nového učitele.

Dilema exegeze

Dlouho jsem si myslel, že ke každému biblickému místu musí nějak existovat perfektní a nikým nenapadnutelný výklad. K tomu ale nesedí spousta evangelikálních komentářů k Bibli, částečně s protichůdnými výsledky. Bratrské hnutí tomu extrémně dobře předcházelo tím, že jak vlastním překladem Bible (Elberfeldský), tak také vlastním standardním komentářem (Scofield) upřednostňovalo teologickou linii, od níž se neměl nikdo odchýlit. To zčásti fungovalo dobře, než široká přístupnost ke všem médiím pro všechny členy církve znemožnila prosadit v církvi jediný názor na výklad Bible.

Po těchto výkladech nám zřejmě nezbývá nic jiného, než vzít radu Fre-

derica Walravena vážně a společně přemýšlet, jak čemu z Bible ve vztahu k církvi máme rozumět a jak to chceme v 21. století žít.

Příklad Památka Páně

Památka Páně v bratrských sborech je klasicky oddělena od tzv. zvěstování, trvá většinou hodinu a má prostor pro rozdílné příspěvky všech mužů ve sboru.

To zní docela dobře, dokonce biblicky. Je to také trochu charismatické, neboť při klasické Památce Páně je to sám Duch svatý, který hodinu vede, proto se také (teoreticky) nepřipravuje a není moderována. Vyloučení příspěvků žen (1K 14,34), vedení Duchem (1K 14,1) a účast mnoha (1K 14,26) se úzce opírají o chápání 1. listu Korinťanům, spolu s 1K 11,1-16 (pokrytí/dlouhé vlasy žen) a 1K 13,8 (ukončení duchovních darů podle chápání *cessationismu* již se stanovením kánonu Nového zákona) vytváří doslova „korintské" chápání Večeře Páně. Něco se však přehlíží. V Korintě byla Večeře Páně večeří, do níž byla Památka začleněna, a sice ve dvou částech: během večeře (*deipnon*) byl rozdělen chléb, po večeři se v druhé oslavě (*symposion*) pilo víno. To má ovšem vzor u samotného Ježíše (1K 11,25): kalich se pil po jídle. U stolu se leželo, proto bylo také potřebné mytí nohou. I v prvotní církvi v Jeruzalémě se Večeře Páně slavila denně v rámci jídla. (Sk 2,46)

Prostor pro rozmanitost

Trpí-li dnes Památky Páně v bratrských sborech nedostatkem účastníků, pak se nabízí široký biblický prostor pro velmi rozdílné uspořádání této slavnosti. Mohlo by se např. s celým sborem snídat anebo večeřet a v tomto rámci slavit Památku. Mohlo by se sedět u stolů. Ležet u stolů, jak to se svými učedníky při večeři prožíval Ježíš, je zřejmě příliš proti našim kulturním zvyklostem. Mohla by se uplatnit hudba, básně, svědectví, výklady a mnoho dalšího.[1]

Vyžadovalo by to ochotu dělat to, co doporučuje Frederic Walraven: hovořit o naší ekleziologii a znovu nad ní přemýšlet. Jak? Společně, nezávisle na naší tradici, ale v důvěře v Bibli, chtít sbor utvořit tak, že ekleziologie bude nejen „správná", ale také i misijní.

S Biblí do dáli

Přemýšlet znovu o ekleziologii tedy právě neznamená, že úzké hranice ještě více zúžíme anebo že budeme tradici dodržovat ještě důsledněji, nýbrž že nás to povede k biblické svobodě. (Ga 5,1.13)

Jestliže dnes mnohé sbory jdou jinou cestou než tou, kterou předznačilo bratrské hnutí, pak se to děje možná také proto, že není možné vést otevřenou diskusi o tom, jak by mohly žít sbory ve 21. století. Někteří se odpoutali od bratrského hnutí, jiní se odpoutali jen částečně.

Mezi těmito dvěma možnostmi, tedy na jedné straně lpění na tradicích a na druhé straně opuštění bratrského hnutí leží třetí varianta Frederica Walravena: diskutujme otevřeně o tom, jak máme chápat Bibli. Prolomte „příkaz mlčenlivosti" daný všem, kdo mají odchylné myšlenky. Mějte odvahu a dovolte, aby Boží slovo ve vašem středu vytvořilo něco zcela nového, nový druh sboru a nový způsob naplnění poslání církve.

Díky Fredericu Walravenovi, který měl odvahu to takto veřejně říci. Pokusil jsem se, jak jsem to dokázal nejlépe, aby to bylo pro naše sborové hnutí zcela praktické. Prosím všechny z jiných sborových hnutí o prominutí, že v tomto článku nejsou jmenovány. Myšlenka, že se vlastní učení církve a její praxe stále znovu přezkoumává a společně s následující generací prověřuje Božím slovem, je snad důležitým podnětem i pro sbory jiného ražení.

Každopádně vám však přeji, abyste Walravenovy téze ve sboru otevřeně vyjádřili a snad tím dokonce mohli odstartovat ve sboru proces, vedoucí k biblické a misijní obnově.

ULRICH NEUNHAUSEN
OFFENE TÜREN 2.2017, STR. 4-6
PŘELOŽIL TOMÁŠ PALA

1 Pro další myšlenky k tématu Večeře Páně rád doporučuji svou knihu: Ulrich Neunhausen. *Das Abendmahl – Biblische Grundlagen für eine lebendige Gemeindepraxis.* Jota-Verlag:2012

Slávnostné otvorenie **zborového domu v Trenčíne**

V nedeľu 27. januára tohto roka si Kresťanský zbor v Trenčíne s vďakou Pánovi pripomenul 19. výročie svojho založenia. Jedinečné na týchto „narodeninách" bolo, že ich domáci veriaci spolu s hosťami oslávili v nových priestoroch Priemyselného parku BizCenter na Zlatovskej ulici 22 v Trenčíne – Zlatovciach.

Putovanie z miesta na miesto

Kresťanský zbor v Trenčíne nikdy nemal vlastné priestory. Počas svojej existencie sa stretával na piatich rôznych miestach v centre i okrajových štvrtiach mesta. Tým donedávna posledným bolo Kultúrne stredisko na sídlisku Juh, kde pobudli dlhých dvanásť rokov.

Konali sa tu nielen pravidelné nedeľné zhromaždenia, ale aj niekoľko ročníkov táborov Angličtina hrou. A hoci sa tu už vzhľadom na toľké roky mohli cítiť „ako doma", toto miesto malo svoje obmedzenia. K tým najnáročnejším patrila nutnosť každú nedeľu nanovo postaviť hudobné nástroje, ozvučenie a inú techniku, rozostaviť stoličky... a po ukončení zhromaždenia všetko znovu rozobrať a poodnášať. A priestory boli k dispozícii len na obmedzený čas. A tak hľadali...

Nádejné vyhliadky na novom mieste

Jednoročné hľadanie nových priestorov sa uzavrelo koncom roka 2017, keď ich pozornosť upútala kancelárska budova v mestskej časti Zlatovce. Našli v nej priestory dostatočne veľké pre potreby zboru, ale hlavne prístupné nonstop 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

Boli veľmi prekvapení, keď zistili, že prenajímateľ Randy Kubíček, Austrálčan pochádzajúci z Československa, je znovuzrodený kresťan s plným pochopením pre Božie zámery a poslanie kresťanského zboru. Vďaka jeho ústretovosti dostali povolenie upraviť si priestory podľa svojich potrieb.

Náročná prestavba

Rekonštrukcia budovy je projekt náročný na prácu i financie. Pred takým závažným rozhodnutím sa v zbore veľa rozprávali, modlili, a veriaci urobili anonymné prísľuby finančnej podpory projektu rekonštrukcie ako aj následného prenájmu budovy. Pripravili projekty a pustili sa do práce.

Samotná rekonštrukcia sa začala v januári 2018. Staré podlahy a niekoľko múrov muselo ísť preč, aby sa vnútro budovy rozčlenilo zodpovedajúcim spôsobom. Okrem hlavnej miestnosti zhromaždenia tu vznikli štyri miestnosti pre nedeľný program pre deti a mládež rôznych vekových skupín a kuchynský priestor pre občerstvenie. Práce tu bolo dosť pre desiatky dobrovoľných pomocníkov z Trenčína ale aj z iných zborov.

Postupné odovzdávanie do užívania

Už v apríli, ešte počas rekonštrukcie, musel zbor začať používať budovu kvôli ukončeniu prenájmu kultúrneho strediska. Hoci aj v provizórnych podmienkach a s požičanými stoličkami, bratia a sestry začali „ochutnávať" stretávanie na novom mieste. V lete sa z neho mohli tešiť spolu s dobrovoľníkmi z USA, ktorí prišli ako obvykle poslúžiť na letných táboroch pre deti a dorast. A v októbri oslávili „deň vďakyvzdania" v nových priestoroch, ktoré boli viditeľným a hmatateľným dôkazom Božej starostlivosti o potreby zboru.

Slávnostné otvorenie

Výročie založenia zboru sa stalo dobrým dôvodom pre ďakovnú bohoslužbu spolu s mnohými hosťami. Bol to mimoriadny zážitok. Vzhľadom na veľký počet očakávaných hostí bol program rozdelený na dve časti, dopoludnia i popoludní. Medzi hosťami, ktorí sa zhromaždeniu prihovorili, boli bratia z rôznych Kresťanských zborov na Slovensku, ale aj z rôznych miestnych zborov iných cirkví v Trenčíne a na okolí.

Zvlášť milým prekvapením bola hlavne účasť Dávida Kmeťa, ktorý sa od roku 1996 spolu s Danielom Volárom podieľal na zakladaní zboru. Hoci Dávid žije v Kanade, mohol byť prítomný na tejto slávnosti a vidieť, že ich služba nebola zbytočná. Mimoriadne silne zaznelo aj svedectvo Randyho a Anky Kubíčkových ako prenajímateľov nehnuteľnosti zborových priestorov.

Zboru v Trenčíne prajeme Božiu milosť, ktorá sa prejaví duchovným i početným rastom zboru na Jeho slávu.

PETER KOZÁR
S VYUŽITÍM ZBOROVÝCH INFORMÁTOROV KZ TRENČÍN

Slovo povzbudenia i požehnania

Volám sa Randy Kubíček a spolu s manželkou Annou slúžime Pánovi už 20 rokov. Narodil som sa v Austrálii, kde som žil 27 rokov, teraz už 29 rokov žijem v Čechách a na Slovensku. Chcel by som pred vami chvíľu zaspomínať na toto miesto.

„Blahoslavení tí, čo bývajú v tvojom dome a ustavične ťa chvália."
(Žalm 84,5)

Najprv vás vezmem späť do roku 1938. Vtedy môj otec s mojím dedom prišli na toto miesto a kúpili tu kus pozemku na konci poľnej cesty. Môj otec bol priemyselník, podnikateľ, a chcel tu rozbehnúť nový biznis. Začal vyrábať gumy do nohavíc. Pýtal som sa otca, ako sa mu to darilo. Povedal, že guma, ktorú vyrobil, sa iba roztiahla a už sa nevrátila do pôvodnej veľkosti. Ale postupne sa to naučili robiť a ľudia to začali kupovať.

Teraz pokročme o 40 rokov, do roku 1978. Sedel som s mojou mamou a otcom v aute a previezli ma okolo tohto miesta. Bolo to v dobe hlbokého komunizmu. Zastali sme pred bránou a ja som si z auta natáčal na kameru, čo som videl. Mal som vtedy 16 rokov, už som poznal Pána Ježiša. Otec mi rozprával, čo sa na tomto mieste dialo. Ako tu začal podnikať, ale v roku 1948 musel utiecť, a ako mu komunisti všetko zobrali. Komunisti v tej dobe držali ľudí v neslobode. To isté robí aj diabol. Jeden zo strážnikov pri bráne ozbrojený puškou pristúpil k autu. Kývol na nás, aby sme odišli. Otec sa iba usmial a vyštartoval.

A teraz vás chcem vziať o ďalších 40 rokov ďalej, do roku 2018. Poznáte príbeh o troch mudrcoch? Nuž vtedy, pred rokom, prišli do mojej kancelárie traja múdri muži z Kresťanského zboru a predložili mi víziu, ktorú mali pre toto miesto.

Chcem, aby ste si všimli to obdobie dvakrát štyridsať rokov. V Biblii často vystupuje doba 40 rokov ako čas skúšky. Štyridsať rokov zajatia a za tým štyridsať rokov slobody. Čas nového začiat-

Manželia Kubíčkovci

ku. Izraeliti po 40 rokoch na púšti prišli do novej zeme. A niečo také sa stalo aj v roku 2018.

S manželkou sme boli viackrát súčasťou toho, keď vznikali nové zbory. Pre vás je toto nový začiatok. Na tomto mieste sa má konať Božia vôľa. Prešli ste cez Jordán a vchádzate do „zasľúbenej zeme“. S Jozefom a ďalšími bratmi sme sa modlili: „Pane, čo chceš, aby sa stalo?“ A ja sám som to aj potom niesol na modlitbách a hľadal Božie vedenie. A dnes je na tomto mieste Hospodinov dom.

Ako hovoril brat Jozef, je to miesto, kde ľudia môžu nájsť svoj duchovný domov. Môžu sa stať súčasťou Božej rodiny. Ľudia bez nádeje tu môžu prijať nádej. Toto miesto je majákom, ktorý svieti strateným ľuďom. Pre moju manželku a mňa je výsadou, že sme sa mohli stať súčasťou tohto diela. Verím, že toto miesto bude Bethesdou, domom milosti. Ľudia tu môžu stretnúť Božiu lásku. A napokon verím, že tento dom pre vás bude miestom zasľúbenej zeme.

Izraeliti do tej svojej zasľúbenej zeme vchádzali po 40 rokoch na púšti. Ale ja verím, že my už tú našu zasľúbenú zem máme. V 3. kapitole listu Hebrejom sa

hovorí o Božom odpočinku. Toto miesto Písma je pre cirkev varovaním, poučením aj požehnaním.

Bratia, dávajte si pozor, aby nikto z vás nemal zlé a neverné srdce a neodpadol od živého Boha, ale denne sa vzájomne povzbudzujte, kým trvá to „dnes“, aby nikoho z vás nezatvrdilo mámenie hriechu. Veď máme účasť na Kristovi, pravda, len ak si zachováme až do konca také pevné rozhodnutie, aké sme mali na začiatku.
(Hebrejom 3,12-14)

Dnes je toto miesto požehnania – pre nás aj pre každého, kto tu príde k spasiteľnému poznaniu nášho Pána Ježiša Krista. Nech vás Pán Boh bohato žehná.

RANDY KUBÍČEK

Zostaňme v škole apoštolov

A zotrvávali v učení apoštolov...
(Skutky 2,42)

V závanoch bludu, nepokojov,
zostaňme v škole apoštolov!
Kristovo šírme svetlo pravé,
pravdy zvesť, vieru v noci tmavej.

Zima keď orie v tvári vrásky,
zostaňme v bratskom zväzku lásky.
Hriechov keď vetry skučia v skalách,
teplo nech Božej lásky sála.

Zostaňme chleba pri lámaní,
sýťme sa darom nebies manny.
Pán Ježiš tým je chlebom z neba,
Ním sa nám živiť treba.

Zostaňme spolu na modlitbách,
záblesky rána vidno už v tmách.
Dýchajme svieži domova vzduch,
skoro už príde splnenie túh.

JÁN KUČERA
TEXTY ´82